

Rojstvo, ki nam pomeni veliko

«Na naš Antifašistični svet narodne osvoboditve pada težak tovor, pada velika odgovornost. Mi nimamo tako rekoč nič. Mi imamo samo orožje, ki smo ga osvojili s krvjo naših najboljših borcev. Naša zemlja je razorana, naš narod trpi strahovite muke, lačen je, gol in bos, izpostavljen četniškemu, ustaškemu in okupatorjevemu zverinskemu terorju. Ali mi imamo neuklonljiv narod in njegovo vero v zmago.»

To so besede tovariša Tita na prvem zasedanju AVNOJ 1942. leta v Bihaču, kjer so bili postavljeni temelji nove Jugoslavije, temelji, na katerih smo vse do danes in bomo tudi jutri gradili zmeraj novo, pravičnejšo ureditev v Jugoslaviji. Bili so položeni temelji, na katerih smo gradili bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov, temelji samoupravljanja. Samo leto dni je bilo potrebno, da se je iz postavljenih temeljev pričela graditi nova Jugoslavija. Ta zgodovinski trenutek se je dogajal v noči od 29. na 30. november 1943 v Jajcu v prisotnosti delegatov vseh narodov in narodnosti Jugoslavije. Ta novogradnja ni bila zgodovinskega pomena samo za narode Jugoslavije, temveč je pomenila pravo senzacijo za celotno svetovno javnost. Prav odloki drugega zasedanja AVNOJ, tega edinstvenega parlamenta v svetu, ki je zasedal na edinem svobodnem teritoriju v Hitlerjevi evropski trdnjavi, so bili tisti, ki so presenetili svet. To je bila velika resnica, ki je v prvem trenutku delovala kot čudo. Hitler je v nemoči besnel v svo-

jem bunkerju in pošiljal nove in nove divizije nad naše narode. Ob vsem pa je bilo osnovno to, da so naši narodi te zgodovinske noči učvrstili temelje svoji novi državni skupnosti, organizirani na federativni in demokratični osnovi, državi enakopravnih jugoslovanskih narodov in da nihče več ni mogel spreminiti resnice o naši osvobodilni borbi in revoluciji na tleh Jugoslavije. Skoraj dve leti je še trajal boj jugoslovanskih narodov v vrstah katerih so se borili mladina, starci, možje in žene pod vodstvom Komunistične partije in tovariša

Tita proti tisočem in tisočem Hitlerjevih vojakov in njihovih somišljenikov. Naši narodi, povezani s skupno željo priboriti si svobodo pod vodstvom KPJ, podirajo vse prepreke, ki jim stoje na poti, za dosego svojega cilja. Te prepreke se padle druga za drugo, vse dokler leta 1945 ni prišla toliko pričakovana in želena svoboda. Maja 1945, ko so se slišali strelji samo še v čast zmage, je bila domovina dokončno osvobodjena. Toda te svobode ni dočakalo 1.760.000 Jugoslovancev, padlih v štirih letih NOB.

OB PRAZNIKU REPUBLIKE ISKRENO ČESTITAMO

Poročilo o izidu glasovanja na referendumu dne 10. 11. 1977

Dne 10. 1. 1977 so se delavci v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih v sestavi delovne organizacije AGIS osebno izjavljali na referendumu o sprejemu nekaterih samoupravnih splošnih aktih, o katerih je potekala javna razprava v mesecu oktobru. Delavci v TOZD so odločali na referendumu o sprejemu:

1. Samoupravnega sporazuma o združevanju TOZD v delovno organizacijo AGIS.

2. Statuta DO AGIS.

3. Samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v TOZD.

4. Statuta TOZD.

Delavci v delovni skupnosti skupnih služb (DSSS) so odločali o sprejemu:

1. Samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v DSSS.

2. Statuta DSSS.

3. Statuta DO AGIS.

Delavci v delovni skupnosti komerciala (DSK) so odločali o sprejemu:

1. Sklepa o organiziranju delovne skupnosti komerciala.

2. samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v DSK.

3. Statuta DSK.

4. Statuta DO AGIS.

Vsi samoupravni splošni akti so bili veljavno sprejeti v vseh TOZD in v delovnih skupnostih, saj se je za njihov sprejem izreklo več kot polovica delavcev v vseh TOZD in v delovnih skupnostih.

Izid glasovanja je bil sledeči:

1. Samoupravni sporazum o združitvi TOZD V DO AGIS

T O Z D	Vpisanih volil.	Glasov. za sprejem
TAP	495	353 ali 71,31 %
Gumarna	149	122 ali 81,9 %
Precizna mehanika	64	60 ali 93,7 %
Vzdrževanje	63	60 ali 93,7 %
Kovinska obdelava + AKG	98	88 ali 89,79 %
Orodjarna	114	112 ali 98,24 %
Servisi	110	95 ali 86,35 %

2. Statut DO AGIS

TAP	495	370 ali 74,75 %
Gumarna	149	125 ali 83,8 %
Precizna mehanika	64	58 ali 90,6 %
Vzdrževanje	63	61 ali 96,32 %
Kovinska obdelava + AKG	98	85 ali 86,73 %
Orodjarna	114	109 ali 95,61 %
Servisi	110	95 ali 86,35 %
DSSS	517	408 ali 78,92 %
DSK	79	61 ali 77,22 %

3. Samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v TOZD (DSSS, DSK)

TAP	495	355 ali 71,72 %
Gumarna	149	125 ali 83,8 %
Precizna mehanika	64	59 ali 92,1 %
Vzdrževanje	63	60 ali 95,23 %
Kovinska obdelava + AKG	98	87 ali 88,77 %
Orodjarna	114	110 ali 96,49 %
Servisi	110	96 ali 87,26 %
DSSS	517	410 ali 79,3 %
DSK	79	61 ali 77,22 %

4. Statut TOZD (DSSS, DSK)

TAP	495	364 ali 73,54 %
Gumarna	149	121 ali 81,2 %
Precizna mehanika	64	60 ali 93,7 %
Vzdrževanje	63	61 ali 96,82 %
Kovinska obdelava + AKG	98	85 ali 86,73 %
Orodjarna	114	108 ali 94,73 %
Servisi	110	94 ali 85,44 %
DSSS	517	407 ali 78,72 %
DSK	79	61 ali 77,22 %

Za sklep o organiziranju del. skupnosti, komerciala se je od 79 delavcev odločilo ZA, 63 delavcev ali 79,75 %.

Danica Vindiš

Volišče DSSS

(Foto: Korpar)

Volišče TOZD TAP

(Foto: Korpar)

Obiskali so nas

V petek, 11. novembra 1977 so našo delovno organizacijo obiskali absolventi Visoke šole za telesno kulturo v Ljubljani. Ekскурzijo sta vodila vodja študija na tej šoli, magister Herman Berčič in profesor Miro Dvoržak. Obiskovalce v toliki meri ni zanimala sama tehnologija, ampak delovni proces, razmere in pogoji v katerih delajo naši delavci.

Po ogledu v proizvodnji je bil v posebni sobi podjetja razgovor obiskovalcev s predstavnikom sindikata, zveze komunistov, zveze socialistične mladine in referentom za družbeni standard. Zanimal jih je odnos družbenopolitičnih organizacij v DO do rekreacije naših delavcev in kako daleč smo na področju organizirane rekreacije. Seznanili smo jih s problemi, s katerimi se na tem področju srečujemo, obiskovalci pa so povedali, kako rešujejo podobne probleme v drugih delovnih organizacijah. Taka izmenjava mnenj je bila gotovo v obojestransko korist, saj so tako oni kot mi izrazili zadovoljstvo. Po končanem razgovoru so še obiskovalci odigrali nogometno tekmo z našo ekipo.

Štefan Murko

Pregled poslovanja za obdobje 1.1.-30.9. '77

Na osnovi 9. mesečnega obračuna ugotavljamo, da je planirani 9-mesečni celotni prihodek bil izvršen s 18% presežkom, da pa je za 1% manjši kot v I. polletju. Prav tako je tudi izvršitev plana porabljenih sredstev bila izvršena s 18% presežkom, analognu temu pa tudi izvršitev plana dohodka.

Plan čistega dohodka je bil dosežen z indeksom 111, oz. za 10% nižji kot v I. polletju, kar je predvsem posledica povečanih družbenih dajatev, ki so planirane presegle za 102% in so za 17% večje kot v I. polletju. Zaradi nižjega čistega dohodka se je spremenilo tudi delitveno razmerje med skladi in OD v korist OD in sicer od 60:40 na 73:27. S tem pa se naglo približujemo planiranemu delitvenemu razmerju 80:20. Vzroke za zapiranje škarenj v breme naložb za sklade so predvsem v dvigu vrednosti točke pri nespremenjeni produktivnosti ter porastu nekaterih materialnih stroškov.

Analiza OD pokaže, da se delovna organizacija giblje v mejah panoškega sporazuma, prav tako pa je tudi še v mejah resolucije. Bistveno pa se te stvari razlikujejo po posameznih TOZD.

Analiza zalog in ostale veze obratnih sredstev pokaže, da so se te v primerjavi s 1. I. kakor tudi s 30. 6. 1977 bistveno znižale, tako ugotavljamo, da so padle terjatve kupcev, zaloge repro materiala in gotovih proizvodov, medtem ko je stanje pri nedovršeni proizvodnji bistveno neizpremenjeno, znižale pa so se tudi obveznosti do dobaviteljev. K znižanju zalog je bistveno prispeval tudi novi način vrednotenja zalog (direct costing). Znižanje zalog pa je tudi ugodno vplivalo na likvidnost DO, saj smo v veliki meri plačevali cash in pri tem koristili vse možne casa skonte, medtem ko se izdajanja menic sploh nismo posluževali.

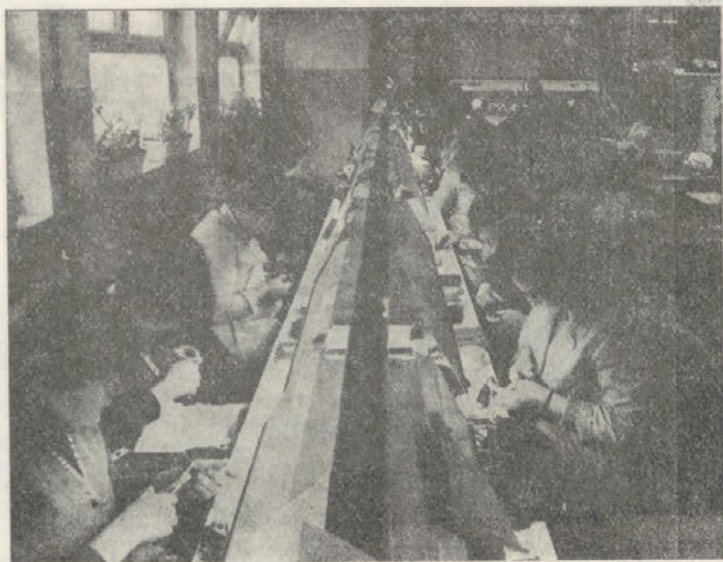
Primerjava OD pokaže porast vseh kategorij OD v vseh TOZD. Najvišji povprečni OD je dosežen v TOZD Vzdrževanje, najnižji pa v TOZD Precizna mehanika. Razlika med najvišjem in najnižjim OD je 1.426,00 din, kar je precejšen razkorak in ga bo treba s samoupravnimi akti, ki so sedaj v razpravi, vskladiti sploh, če pri tem upoštevamo rentabilnost poslovanja TOZD Orodjarna in TOZD Precizna mehanika. Pregled nadomestil OD pokaže nagel porast bolezni. Primerjava OD na pogojno nekvalificiranega delavca pa pokaže precejšen razkorak med posameznimi TOZD, ki presega med naj-

nižjim v TOZD Servisi in najvišjem v TOZD TAP 1.150 din, kar v znatni meri dokazuje neenake pogoje poslovanja in nagrajevanja. Pri tem moramo poudariti, da so OD v TOZD Kovinski obdelavi zavestno zaostajali, ker so delavci teh TOZD tudi v lastnim odpovedovanjem skušali doprinesiti svoj delež k stabilizaciji TOZD.

Analiza investicijske sposobnosti pokaže za DO le minimalno možno lastno udeležbo nekaj čez 1 milj. din, ki pa se znatno razlikuje po posameznih TOZD. Trenutno sta investicijsko sposobni le TOZD TAP in TOZD Gumarna. Vse ostale TOZD imajo primanjkljaje do 1 milj. din, razen TOZD Kovinska obdelava, ki izstopa z 5,4 milj. din primanjkljaja, medtem ko je investicijska nesposobnost TOZD Precizna mehanika nastopila zaradi odobritve kratkoročnega kredita drugim TOZD. Poslovanje delovne skupnosti pokaže, da ima delovna skupnost odvisna obratna sredstva, katere bi delno lahko vrnila posameznim TOZD. Med drugimi TOZD je v delovno skupnost vložila največ obratnih sredstev TOZD Servisi, zato predlagamo, da se tej TOZD vrne del teh sredstev v znesku 2 milj. din, s čimer bi postala investicijsko sposobna. Po delitvi sredstev med DSSS in DSK pa bi se verjetno dalo vrniti obratna sredstva v določenih zneskih tudi drugim TOZD, s tem, da bi se moralo preiti na sistem avansnega plačevanja prispevka delovni skupnosti.

TOZD Avtooprema — TAP

Primerjava polletnih in triletnih poslovnih rezultatov pokaže, da je vzpon realizacije s I. polletja doživel v III. tromesečju rahel padec, saj je povprečna realizacija III. tromesečja manjša za 6%, 9-mesečni plan pa je kljub temu bil izvršen s 124%. Primerjava porabljenih sredstev pa pokaže, da njihovo zaostajanje ni v sorazmerju z zaostajanjem celotnega prihodka, kar pa ima za posledico tudi manjši dohodek, posebej še, ker so se v III. tromesečju nekoliko povečale tudi zakonske obveznosti. Manjši ostanek čistega dohodka pa je imel za posledico spremembo delitvenega razmerja v korist OD, saj se je razmerje 38:62 spremenilo ravno v obratno razmerje 62:38, s tem pa se izredno naglo približuje TOZD TAP planiranemu delitvenemu razmerju 67:33. Sprememba delitvenega razmerja pa je šla predvsem na račun rezerviranih sredstev za naložbe v poslovni sklad. K temu moramo pripomniti, da je k te-

Ročno obrezovanje gumi izdelkov

(Foto: Korpar)

mu delno prispevala tudi sprememba strukture OD v zalogah, saj so le ti v zalogah prikazani z 9,65%, vsi ostali pa so bili pokriti s čistega dohodka. Prav zaradi tega se pri TOZD TAP izkaže prekoračitev OD po resoluciji za 56%, če pa upoštevamo OD v zalogah, izračunane po bilančnem razmerju, to je v višini 17,89 pa TOZD TAP kljub temu prekoračuje po resoluciji OD za 8%, vendar pa se še vedno giblje znotraj meje panoškega sporazuma.

Posebej moramo poudariti, da so se zaloge TOZD TAP v III. tromesečju znižale za 4 milj., kar bi sicer moralo izboljšati poslovne rezultate, do česar pa ni prišlo, kar dokazuje, da je TOZD TAP v III. tromesečju posloval pod neugodnimi pogoji. Delno izboljšanje poslovnega rezultata v naslednjem tromesečju vidimo v dvigu cen, vse ostalo pa bo treba rešiti znotraj TOZD in skupnih služb.

TOZD TAP je na dan 30. 9. 1977 visoko investicijsko sposobna, kar ji zagotavlja možnost realizacije investicijskega programa za leto 1977, s tem pa vsaj delno zagotovitev novih kapacitet, ki jih potrebuje v naslednjem letu.

Kljub zmanjšanemu ostanku dohodka so se obveznosti v TOZD TAP povečale, kar je zlasti posledica nizke kvalifikacijske strukture, ki dovoljuje TOZD-u TAP manjše izplačilo neobdavčenega dela OD. Razen tega pa TOZD TAP dosega najvišji povprečni OD na pogojno nekvalificiranega v DO »AGIS«. Zato menimo, da bo potrebna pri zaključnem računu podrobna analiza vseh momentov, ki govorijo za in proti izkazovanju ostanaka dohodka z ozirom na to, da ima TOZD TAP tudi precejšen del neamortiziranega specialnega orodja.

TOZD Precizna mehanika

Plan celotnega prihodka dosega tudi v III. tromesečju enako rast kot v I. polletju, saj je 9-mesečni plan izvršen s 135%. Porabljena sredstva pa kažejo nekoliko hit-

rejšo rast, kar pa ima za posledico zaostajanje dohodka. Občutno so porastle tudi zakonske obveznosti, kar je vplivalo na še počasnejšo rast čistega dohodka za delitev. Tudi v tej TOZD ugotavljamo, da se delitveno razmerje nagiba v škodo skladom vendar je še vedno znatno ugodnejše od planirane, saj se giblje 40:60, OD TOZD Precizna mehanika se giblje znotraj panoškega sporazuma in znotraj resolucije. TOZD Precizna mehanika na dan 30. 9. 1977 ni investicijsko sposobna, ker je odobrila kratkoročni kredit drugim TOZD.

TOZD AKG — Sigma

Poslovni rezultati za TOZD AKG — Sigma so še ugodnejši v III. tromesečju, kljub temu, da se je ta TOZD izenačila pri plačevanju prispevka DSSS z ostalimi TOZD. Prav zaradi tega pa je kljub povečanemu celotnemu prihodku, dohodek in čisti nekoliko manjši.

Izplačila OD v TOZD AKG — Sigma se giblje znotraj panoškega sporazuma in znotraj resolucije. TOZD ni investicijsko sposobna ter jo je možno investicijsko usposobiti po predlogih o nadaljnjih skupnih vlaganjih. Glede na to, da se ta TOZD združuje s TOZD Kovinska obdelava se bo njena investicijska sposobnost reševala skupaj z reševanjem investicijske sposobnosti TOZD Kovinska obdelava.

TOZD Kovinska obdelava

Kljub znanim težavam je TOZD Kovinska obdelava dosegla nekoliko večji celotni prihodek, saj je plan celotnega prihodka bil dosežen v 119%. Porabljena sredstva so naraščala hitreje, kar pa je vplivalo na zaostajanje dohodka in čistega dohodka, kljub temu, da je čisti dohodek rasel nekoliko hitreje, kar je predvsem posledica manjšega prispevka za DSSS.

Minimalno povečanje obratne vrednosti točke pa je tudi v tej TOZD imelo za posledico spremembo delitvenega razmerja v korist OD ter se je ta TOZD na ta način

(Nadaljevanje na naslednjih str.)

Ostri pogledi kontrole gumi izdelkov

(Nadaljevanje s 3. strani)

približala planiranemu delitvenemu razmerju. Ugotovljeno delitveno razmerje 80:20 na dan 30. 9. 1977 ne bo v celoti zadoščalo, ki jih ima ta TOZD do naložb po ZR. Izplačilo OD v TOZD Kovinska obdelava si giblje v okviru sporazuma in resolucije. Še vedno pa ostane nerešeno vprašanje investicijske sposobnosti te TOZD, kar bo rešljivo šele po analizi obstoječih zalog, realizaciji načrtanih sanacijskih ukrepov, naložbah v poslovni sklad po ZR 1977 in najetju dolgoročnega posojila za leto 1978.

TOZD Servisi

Ta TOZD je končala devetmesečno poslovanje sicer z nizkim ostankom sredstev za sklade, vendar v primerjavi z lanskim letom, ko je TOZD zaključila poslovanje z negativnim finančnim rezultatom je za to TOZD takšen rezultat zadovoljiv.

Na takšno stanje je predvsem vplivalo zalaganje delavcev TOZD, dvig cene prodajne ure ter sopokrivanje stroškov ostalih TOZD za pralnico.

Pri tej TOZD ugotavljamo, da se ne more prebiti iz kritične cone, kar pa je predvsem posledica minimalnih vlaganj v razširjeno reprodukcijo ter linutiranje cen s strani občine.

Dolgoročnejšo rešitev za ta TOZD lahko pričakujemo le z vlaganji v razširjeno reprodukcijo, za kar pa so potrebna prosta sredstva katerih pa ta TOZD nima. Rešitev je nakazana v uvodnem delu poleg tega pa bo potrebno sredstva preskrbeti še iz drugih virov.

TOZD Gumarna

Plan celotnega prihodka v TOZD Gumarna je izvršen v enakem indeksu 116 % kot je bil dosežen v I. polletju. Porabljena sredstva so rastle nekoliko počasneje, kar je ugodno vplivalo na porast dohodka in porast čistega dohodka. Delno za to gre zasluga manjšemu prispevku DSSS.

Tudi v tej TOZD ugotavljamo, da so zakonske obveznosti znatno hitreje porastle od porasta čistega dohodka in dohodka. Delitveno razmerje, skladi: OD, pa se tudi v tej TOZD nagiba v ugodnejšo delitev za OD. Kljub temu pa je delitveno razmerje na dan 30. 9. 1977 67:33 še vedno ugodnejše od planiranega 82:12

Izplačilo OD je po izračunih vsklajeno z določili samoupravnega sporazuma in resolucije. Vsako povišanje OD pa bi bilo neupravičeno, ker je že sedanje povišanje OD šlo na račun skladov ter nima osnove v povišani produktivnosti. Analiza vezave obratnih sredstev v TOZD Gumarna pokaže porast terjatev in pa zalog nedovršene proizvodnje. Medtem, ko kažejo zaloge repro materiala in gotovih proizvodov tendenco padanja. Obveznosti so se prav tako znižale, kar dokazuje ugodno likvidnost TOZD.

TOZD Gumarna je poleg TOZD TAP ostala investicijsko sposobna, kar ji zagotavlja izvršitev plana investicij za lastne potrebe in pa sofinanciranje skupnega pomena.

TOZD Orodjarna

Zaradi rebalansa letnega poslovanja za leto 1977; ki je imel za posledico predvsem podražitev delovnih ur v TOZD Orodjarna, je bil plan celotnega prihodka dosežen s 101 %, kar dokazuje veliko zavzetost sanacijskega odbora in ostalih služb, ki so sodelovale pri izdelavi osnutka rebalansa. V okviru rebalansa pa se giblje tudi plan dohodka, ki je dosežen s 104 % in plan čistega dohodka s 105 %. Delitveno razmerje 93,7 je nekoliko ugodnejše od planiranega 95,5 ter bi praviloma zadostovalo za naložbe TOZD Orodjarne v njene sklade. Dosežena akumulacija TOZD se giblje v okviru poprečne akumulacije proizvodnih TOZD 7,5 % medtem, ko bomo morali ponovno pristopiti k analizi izvršitve plana izvršenih ur, zaradi dvotirnega vodenja ur v TOZD Orodjarna in pa zaradi dodatnega faktuiranja ur s strani stroškovnega me-

sta konstrukcije. Ta analiza je izostala, ker so bili odsotni nekateri odgovorni delavci TOZD, kateri bi morali dati plansko analitski službi dodatna pojasnila. Glede na to, da pa je bil plan prihodka v celoti realiziran, ocenjujemo, da je moral biti izvršen razpoložljivi fond ur. Dokončni obračun pripadajoče akumulacije pa se bo izvršil po ZR. Posebej moramo poudariti, da je TOZD Orodjarna edina TOZD, zraven TOZD Vzdrževanje, ki je prekoračila samoupravni sporazum za 19 %, resolucijo pa za 16 %, kar dokazuje, da doseženi poslovni rezultati niso ekvivalentni doseženim OD, čeprav ugotavljamo za to TOZD povprečni OD med najvišjimi v delovni organizaciji. Ta razkorak med poslovanjem TOZD in izplačevanjem OD bo vsekakor treba vzeti v obzir pri udeležbi TOZD Orodjarne v skupnem prihodu z ostalimi TOZD. Vezava sredstev v TOZD se bistveno ni spremenila pač pa ugotavljamo, da je TOZD investicijsko nesposobna, kar jasno nakazuje, kakšna stališča mora TOZD zavzeti pri delitvi ostanka dohodka pri ZR.

TOZD Vzdrževanje

Za novo osnovano TOZD Vzdrževanje ugotavljamo, da je dosegla planirani celotni prihodek z 90 %, kar je predvsem posledica pomanjkljivega faktuiranja uslug in pa stroškov kurjave. Zato bodo morale DSSS in pa TOZD sam v bodoče posvetiti vso pozornost. Planirana porabljena sredstva so se gibala v okvirih plana, zaradi nedoseganja celotnega prihodka pa je bil plan dohodka dosežen z 68 %. Prav tako pa tudi čisti dohodek s 65 %. Posledica izpada dohodka pa je, da TOZD ni

imela prostih sredstev za planirane naložbe v svoje sklade ter bo to morala nadoknaditi s poslovanjem v zadnjem tromesečju. Prav tako moramo upoštevati, da ta TOZD še nima urejenih v celoti dohodkovnih odnosov z ostalimi TOZD. Ter za njo enako velja, kot za TOZD Orodjarno, da se bo ta problematika vključila pri sprejemu plana o skupnem prihodu.

V TOZD Vzdrževanje ugotavljamo najvišji povprečni OD, kar pa ni vsklajeno z doseženim poslovnim rezultatom, saj bi nadaljevanje take delitve čistega dohodka pripeljalo ta TOZD v občutna navzkrižja s panoškim sporazumom in resolucijo. Pri tem pa moramo še opozoriti, da se je občutno omajala tudi investicijska sposobnost te TOZD.

Delovna skupnost Skupnih služb

DSSS se je gibala v okviru rebalansiranega plana celotnega prihodka, prav tako pa sta vsklajena čisti prihodek in dohodek. Nekoliko odstopa rezervirani del dohodka za sklad skupne porabe, kar pa gre na račun že v polletni analizi omenjenih združenih sredstev za obrat družbene prehrane v znesku 400.000 din.

DSSS je za 11 % prekoračila panoški sporazum OD, vendar pa se giblje v okviru resolucije, ker je vezana na primerjavo resolucije v okviru DO.

DSSS ima tudi na razpolago dogovorjena sredstva za financiranje stroškov investicijskega vzdrževanja, kot je to bilo dogovorjeno v sporazumu TOZD Gumarna, TOZD Orodjarna, TOZD Kovinska obdelava in TOZD AKG — Sigma.

Zlatko Špoljar

Nagrade za inovacije

Komisija je imela dne 7. 11. 1977 svojo 13. redno sejo na kateri je razpravljala o tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih naslednjih članov kolektiva: KRIZE Milana, SIMONIC Antona, ČRESNIK Alojza, ČERČEK Otmarja, VEBER Janeza, KOLARIČ Franca, PREAC Ivana, MEŠKO Ivana, KLEMENČIČ Alojza, VESELIČ Janeza, POTOČNIK Maksa, STUMBERGER Andreja, TOPOLOVEC Avgusta, GOJKOVIČ Franca, JANEŽIČ Ladislava in MAJČEN Emila. Komisija je ugodno rešila vse prijave razen dveh, od katerih je za eno potrebno izdelati analizo stroškov, druga pa je preložena na naslednjo sejo. Enkratne nagrade in izplačila odškodnin predlaga komisija za naslednje člane kolektiva po TOZD:

TOZD — TAP: KRIZE Milan odškodnina 4.826,52 din, SIMONIC Anton enkratna na-

grada 2.500,00 din, VEBER Janez odškodnina 2.048,20 din, KOLARIČ Franc enkratni nagradi 1.800,00 din, FORSTNARIČ Alojz enkratni nagradi 1.300,00 din, PREAC Ivan enkratna nagrada 800,00 din, MEŠKO Ivan enkratna nagrada 2.000,00 din, KLEMENČIČ Alojz enkratna nagrada 1.000,00 din, STUMBERGER Andrej enkratna nagrada 300,00 din, TOPOLOVEC Avgust enkratna nagrada 1.000,00 din.

TOZD GUMARNA: ČRESNIK Alojz enkratna nagrada 1.000,00 din, ČERČEK Otmar enkratna nagrada 1.500,00 din, VESELIČ Janez enkratna nagrada 3.000,00 din.

TOZD KOVINSKA OBDELAVA: POTOČNIK Maks odškodnina 1.204,64 din.

Naslednja seja komisije bo predvidoma proti koncu meseca novembra.

Dušan Znidarič

Mladim več zaupanja in odgovornosti

STANOVANJSKI PROBLEMI NAŠIH DELAVCEV

DEL STUDIJE EDVARDA KARDELJA, KI SE NANASA NA MESTO IN VLOGO ZVEZE SOCIALISTIČNE MLADINE V NAŠEM POLITIČNEM SISTEMU.

Vloga ZSM je v našem političnem sistemu premajhna, še zlasti, če jo primerjamo z dejansko vlogo, ki jo ima mladina v naši družbi, prav gotovo pa manjša, kot bi ustrezalo dejanskim družbenim interesom, piše Edvard Kardelj.

Nadalje opozarja na nerazvitost tistih odnosov, ki naj bi povezovali družbene organizacije z delegatskim sistemom in ugotavlja, da vse pomanjkljivosti v odnosih in dejavnostih zveze komunistov do družbeno političnih organizacij, pomanjkljivosti v njihovih medsebojnih odnosih, vse slabosti socialistične zveze in položaja sindikatov vplivajo tudi na položaj in vlogo Zveze socialistične mladine v našem političnem sistemu.

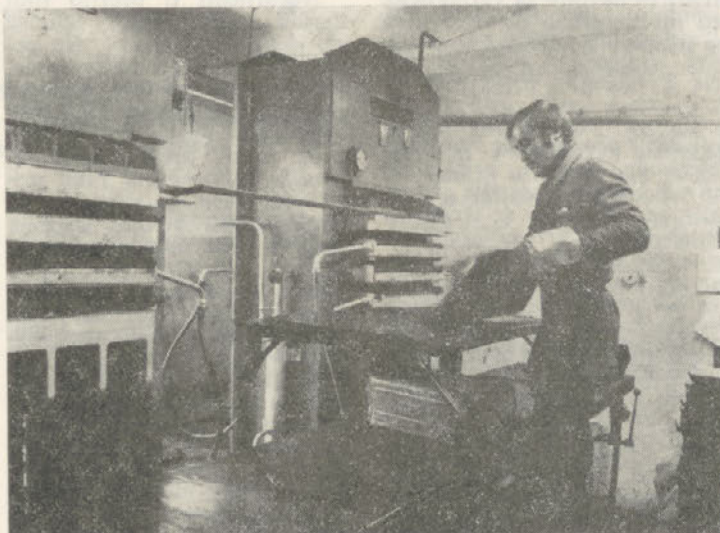
Zveza socialistične mladine mora ustvarjati pogoje za široko in hitro vključevanje mladih ljudi in vse vrste družbenega odločanja in odgovornosti in mora zavzeti pomembnejšo mesto v delegatskem sistemu, kot ga ima danes. Njena glavna družbena funkcija je prav v tem, da subjektivno usposablja in da uvaja mlade ljudi v sistem samoupravne demokracije.

Ni dovolj, da je socialistična mladina samo zvesta interesom in potrebam delavskega razreda — predvsem pa bi se morala znati bojevati za njihova uresničevanja. Zato se mora vztrajno bojevati tudi za svoje lastno znanje, predvsem marksistično, ki je potrebno za socialistično družbeno akcijo in za prevzemanje odgovornosti v samoupravnih skupnostih in delegatskih telesih.

Skladišče neobrezane gume

(Foto: Korpar)

Delo na gumarski stiskalnici

(Foto: Korpar)

Ko v nadaljevanju piše o neposrednem angažiranju mladih v našem političnem sistemu, tovariš Kardelj zagotavlja, da ni bistveno samoto, koliko mladih je v samoupravnih organih in delegacijah ampak predvsem, v kolikšni meri sprejemajo njihove pobude, kakšen je njihov dejanski vpliv na proces svobodnega odločanja ali je v zadostni meri izkoriščena pripravljenost ljudi, da se konkretno angažirajo ipd. ZK SZ, sindikati in druge organizacije morajo posvetiti več pozornosti mnenjem, iniciativam, predlogom in sugestijam mladine in mladinske organizacije.

Sicer pa je nujno potrebno da se: prvič Zveza socialistične mladine močneje aktivira posebno pa v njenih sekcijah in drugič, biti mora bolj aktivno pričujoča v delegatskem sistemu in sicer v delavskih svetih in podobnih samoupravnih telesih, kakor tudi v delegatskih skupščinah.

Zveza socialistične mladine se mora tudi po svoji notranji organizaciji razvijati podobno, kot se razvija socialistična zveza delovnega ljudstva. Z drugimi besedami Zveza socialistične mladine ne sme biti ozka organizacija tistega dela mladine, ki je ali naj bi bila v Zvezi komunistov, marveč se mora razvijati kot demokratska fronta vse socialistične mladine. Zato mora biti njena dejavnost naravna predvsem v prevzemanju konkretne družbene odgovornosti v vsakdanjem funkcioniranju samoupravne demokracije oziroma delegatskega sistema.

V tistem delu študije, kjer piše o nujnosti angažiranja mladinske organizacije v socialistični zvezi pa Edvard Kardelj poudarja, da se mora zveza socialistične mladine, kot politična zveza bolj angažirati za reševanje problema nezaposlenosti mladih, problema mladine na vasi, standarda učencev in študentov izobraževanja mladih itd.

Ko piše da je še velikanski del mladine, zlasti tiste v srednjih in visokih šolah praktično izključen iz vseh institucij družbenega odločanja, čeprav je zrel zato pravi, da je tudi v tem eden vzrokov ultralevih in ultradesnih tavanj mladega rodu, ki so postavila tako izrazitno očitna v 60 — letih, opaziti pa jih je še tudi danes.

Ta del svoje študije tov. Kardelj zaključuje z besedami: »Svoboden je lahko samo tisti človek, ki prevzema tudi odgovornost za svojo svobodo. Takšno odgovornost pa lahko prevzame samo tisti človek, ki more demokratično odločati. Mislim, da bi moralo biti prav to spoznanje izhodišče naše politike do mladih rodov.«

Pripravil
Danilo Polanec

Skrb socialistične družbe je med drugim tudi ta, da pomaga delovnemu človeku zadovoljevati stanovanjske potrebe, ki so ena od osnovnih potreb. Te probleme rešujemo v okviru občine, Samoupravne stanovanjske skupnosti z dodeljevanjem solidarnostnih stanovanj in pa delovne organizacije, v katerih so delavci zaposleni. Da pa je stanovanjska problematika zelo pereča, ni potrebno govoriti, a gradnja stanovanj je v zadnjih letih pohvalno porasla. Predlog novega zakona pa ni posebno obetajoč za reševanje stanovanjskih problemov delovnega človeka.

Naj navedem rezultate ankete, ki je bila izvedena konec leta 1976. Po tej bi potrebovali 10 garsonjer, 21 enosobnih, 30 dvosobnih in 15 trosobnih stanovanj. Rezultati te ankete sicer niso najboljše slika potreb, ker ankete niso izpolnili vsi, ki nimajo rešenega stanovanjskega vprašanja. Mnogi namreč živijo kot podnajemniki ali pa pri starših. Ko pa pride do spremenjenih družinskih odnosov, pa se kaj hitro pojavi nov problem. Šestindvajset naših delavcev bo imelo rešen stanovanjski problem preko Samoupravne stanovanjske skupnosti do konca leta 1979.

Kako smo stanovanjski problem reševali letos?

Iz združenih sredstev sklada skupne porabe smo kupili 7 stanovanj, od tega 5 dvoiposobnih in dva dvosobna stanovanja. Skupna vrednost te investicije znaša 3.177.860,00 din. Dve stanovanji sta bili kadrovske, štiri stanovanja smo sofinancirali in sicer dva z Bolnišnico Ptuj, dva pa s Ptujsko tiskarno. Delovna organizacija je pri Kreditni banki Maribor najela posojilo v višini 3.500.000.— din, ki so ga dobili delavci kot kredit za individualno gradnjo. Za kredit je zaprosilo 107 delavcev, odobren pa je bil 70 delavcem.

TOZD-i in DSSS so razpolagali z 1/3 sredstev (1.155.000,00) z 2/3 (2.345.000) po DO. Iz združenih sredstev DO je dobilo posojilo 50 prosilcev, iz sredstev TOZD TAP 7 prosilcev, TOZD Orodjarna 3 prosilci, TOZD PM 2 prosilca, TOZD Kovinska obdelava 1 prosilec, TOZD Gumarna 2 prosilca, TOZD Servisi 1 prosilec in DSSS 10 prosilcev.

Kako bomo v bodoče reševali stanovanjske razmere, je odvisno od nas vseh, kakšno višino sredstev bomo namenili za stanovanjsko izgradnjo in za kakšen način reševanja se bomo odločili.

Stefan Murko

Pet minut za varno delo

Vse preizkave in analize so pokazale, da do nesreč pri delu in drugih poškodb, ki se pojavljajo v delovnem procesu, nastajajo zaradi neupoštevanja normativov in navodil za varno delo. Ugotovljeno je, da je vodilni člen pri nesrečah na delovnem mestu — človeški faktor, odnosno njegovo neodgovorno obnašanje pri delu.

KAJ MORAMO VEDETI, DA BI PREPREČILI NESREČE PRI DELU!

»Na vsakem koraku se zavedaj, da preživiš na delovnem mestu okrog 80.000 delovnih ur, zaradi tega se vedi pri upravljanju svojega dela disciplinirano. S svojo disciplino boš doprinesel k varnemu in racionaliziranemu delu.

Ne bodi v zmoti, da je delovna disciplina, katera se zahteva od tebe na delovnem mestu, izraz zahteve drugih, da bi s tem pokazali svojo superlucnost, temveč je osnovni faktor za varno delo ter predpogoj za zmanjšanje nezgod pri delu in poklicnih bolezni. Ne prepusti časa, ne da bi si širil znanje iz pod-

ročja varstva pri delu. Zato obiskuj predavanja, prebiraj strokovne knjige, priročnike in navodila s področja varnega dela. Nenehno se trudi, da se spoznaš z varnostnimi predpisi. Ne pozabi resnice! Praksa je najboljši učitelj. Ona ti bo pomagala, da razširiš svoje znanje in strokovnost z zahtevami varstva pri delu.

Ne sramuj se učiti od starejših in izkušnejših sodelavcev. Ne sramuj se vprašati česar ne znaš ali ti ni povsem jasno. Istočasno se zavedaj, da ti je dolžnost pomagati mlajšim sodelavcem, predvsem delavcem, ki šele spoznavajo tovarniško delo.

Ne podcenjuj izobešenih opozorilnih napisov in lepakov, upoštevaj njihovo vsebino, kajti naloga njih je, da te

stega dela dohodka, ki ga delavci v TOZD nemanjajo za krajevine in interesne skupnosti, občino, pokrajino in republiko, vse do federacije. V tej smeri si tudi prizadevamo za nekatere spremembe v političnem sistemu, pri tem pa bi se tovarniški tisk moral kar se da neposredno vključiti.

Po mnenju tovariša Špiljka bi morali tovarniški časopisi bolj kot do zdaj spremljati delo delegatov in delegacij, obveščati delavce o tem, kakšna stališča naj delegati zavzemajo, s kakšnimi težavami se srečujejo, za kakšna stališča glasujejo. Poleg tega bi morala tovarniška glasila vplivati na delegate, da se pri odločanju zavzemajo za avtentični delavski interes.

V sredstvih obveščanja v organizacijah združenega dela je treba razvijati kritični pogovor, katerega, resnici na ljubo, ni dovolj niti v drugih časnikih niti v vseh družbenih strukturah. Tovarniška glasila bi morala biti bolj odprta za same delavce, za njihovo ustvarjalno politiko in predloge, ki ne bi rušili ljudi, ampak jasno pokazali na določene negativne pojave in njihove nosilce ter predlagali boljše rešitve. Delavska glasila morajo biti še bolj prežeta z delavsko dušo, več delavcev kot do zdaj mora pisati o svojih pogledih. Če bomo šli po tej poti, je menil ob koncu tovariš Špiljak, bodo delavci pripomogli, da bodo njihova glasila odprta za kritiko, ki bo vplivala na graditev novega in odstranjevanje ostankov starega.

venomer vzpodbujajo k varnemu in zdravemu delu.

Nevarnosti ti pretijo tudi zaradi nepravilnega odnosa do delovnih sredstev. Ne pozabi, da pred pričetkom dela, pazljivo pregledaš delovno mesto na katerem boš opravljal delo. Vsako pomanjkljivost takoj prijavi svojemu predpostavljenu. Pred pričetkom dela se prepričaj o brezhibnosti stroja, kajti s tem si boš zagotovil varno delo.

Ne uporabljaj nikoli naprav in orodja, ki ne odgovarjajo za opravljanje dela na delovnem mestu.

Ne delaj na strojih in napravah za katere nisi usposobljen in za katere nimaš pooblastila od predpostavljene.

Ne pozabi, da se prepričaj pred začetkom dela, če so tvoji sodelavci varni pred poškodbami, ko boš spustil stroj v obratovanje. Ne odstranjuj varnostnih naprav v času obratovanja stroja. Zavedaj se, da je stroj brez varnostne naprave zver, ki preži na svojih žrtev. Ne boš se pregrešil zoper varnosti, če boš zahte-

odstranjevanje izdelkov uporabljajo samo zato prilagojeni delovni pripomočki.

Te si dolžan zahtevati od predpostavljene.

Ne začni delati na stroju za katerega so predpisana točno določena varnostna navodila za varno delo, če le-teh ne poznaš.

Alkohol je v mnogih primerih vzrok nezgode, zato: »Ne pij alkoholnih pijač med delovnim časom in med odmorom zaradi »osvežitve« ker je lahko vinjenost vzrok delovne nezgode. Ne pij alkoholnih pijač pred pričetkom dela ker si s tem ogrožáš svoje zdravje!

Razumljivo je, da brez odgovornosti posameznikov ni moč doseči kakšnih vidnih uspehov, zato je tudi vsak član kolektiva odgovoren za uspeh svojega dela, za svoje zdravje in življenje drugih oseb na delu.

Naš delovni čas traja dnevno osem ur. Od teh osem ur marsikatero minuto ali tudi uro nekoristno zapravimo. Koliko poškodb je pri delu, kolikor ur bolečin, zdravljenja in koliko število invalidov bi lahko zmanjšali, če bi se vsak zaposlen samo pet minut na dan poglobil v vprašanje varstva pri delu, to je za ohranitev zdravja in življenja sebe, svojega sodelavca, članov kolektiva.

Služba druž. samozaščite

(Nadaljevanje s 5. strani)

jim tako pomagati, da bodo odgovorno sodelovali pri sprejemanju samoupravnih ali političnih odločitev.

Tovarniška glasila in tudi vsa druga sredstva obveščanja morajo, opirajoč se na najnaprednejše subjektivne sile v kolektivu, biti skupaj z delavci v prvih vrstah v boju za nadaljnji razvoj samoupravljanja.

Napredna so samo tista sredstva obveščanja, ki podpirajo razvoj samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, ki nasprotujejo vsemu, kar takšen razvoj zavira, ki se bojujejo proti nezakonitemu odvzemu delavskih pravic, pa naj si je beseda o samovolji, grupštvu, klikah, primitivizmu, tehnokratizmu ipd. Usposabljanje tovarniških glasil kot borbenih glasil delavcev po naravi razvoja naše družbe ne more biti uspešno, če bodo ta glasila, kakor tudi druga sredstva obveščanja v združenem delu, ostala obrnjena samo proti sebi — svoji temeljni organizaciji združenega dela, delovni ali sestavljeni organizaciji — in ne proti združenemu delu v celoti in širši družbi.

V prizadevanjih, da bi delavec presegel meje svoje temeljne organizacije, da bi ne bil samo oblikovalec samoupravnih tokov v njej in da bi se vključil v odločanje o celotni družbeni reprodukciji kjer se sprejemajo sklepi, pomembni za delavski razred, je vloga tovarniškega tiska nenadomestljiva.

Glasila organizacij združenega dela bi morala bolj kot do zdaj spremljati porabo ti-

preberi takoj

ne

šele v bolnišnici

val, da se stikala, gumbi in podobno, ki so izpostavljeni in lahko dostopni označijo z opozorilnimi tablicami. Zavedaj se, da še bstajajo stroji in naprave, ki so starejše konstrukcije in so glede varnosti še pomanjkljivi ter predstavljajo zelo nevaren element za poškodbe pri delu.

Ne pritiskaj materiala v odprtino stroja z rokami ali nogami, čeprav je odprtina zavarovana z varnostnimi napravami, temveč uporabljaj zato primerna delovna sredstva.

Ne pozabi, da se za dodajanje materiala v stroj in za

Skladišče neobrezane gume TOZD Gumarna

Skladišče neobrezane gume je medfaznega značaja in posluje za potrebe gumarne. V tem skladišču se ne bi mogli pritoževati nad prejemnim skladiščnim prostorom, saj tu ni zalog, kajti večina izdelkov se dnevno obrača. Dnevni kvocient obračanja je cca 60 pozicij. Delavci v tem skladišču moramo biti v stalnem sodelovanju z medfazno kontrolno gumarne, materialnim knjigovodstvom, obrezovalnico in naposled še transportom. Iz kontrole moramo dobivati resnične podatke o izdelkih. Z knjigovodstvom pa primerjati in usklajevati stanja. Zaradi oddaljenosti kontrole smo neobhodno vezani na transport. Transportne poti, kontrola — skladišče, so včasih nemogoče, skoraj neprevozne, zato je potrebno veliko volje in zalaganja tudi od strani transporta, da bi skladišče lahko nemoteno poslovalo in s tem zadostilo potrebam obrezovalnice, kamor gredo izdelki na nadaljnjo obdelavo to je obrezovanje in čiščenje.

Maks Menoni

V Borovu je bila 2. in 3. novembra zvezna proslava ob 30-letnici izhajanja glasil OZD

Proč od lakiranja

Tovarniški tisk slavi letos 30-letnico svojega izhajanja, v jubilejnem letu, ko praznujemo 40-letnico Titovega prihoda na čelo naše partije in njegov visok življenjski jubilej.

Osrednja proslava ob 30-letnici izhajanja glasil organizacij združenega dela je bila v Borovu, kjer izhaja naš najstarejši tovarniški časnik. Slovesnosti so trajale dva dni: prvi dan so predstavniki glasil OZD iz cele Jugoslavije v pogovoru za okroglo mizo izmenjali izkušnje, zvečer je bila v Domu kulture v Borovu otvoritev razstave glasil OZD, naslednji dan pa je bila slovesna seja, na kateri sta predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije Mika Spiljak in predsednik Zveze novinarjev Jugoslavije Milutin Milenković predstavniki glasil, ki izhajajo najtežje, podelila priznanja. Pokrovitelj slovesnosti in slavnostni govornik je bil tovarniški Miksa Spiljak.

Dileme ne more biti več: glasila organizacij združenega dela so sestavni del informativnega sistema pri nas in če še kdo dvomi v to preozko in tehnokratsko je zazrt zgolj v probleme znotraj svoje organizacije združenega dela. Zako o združenem delu je nedvoumno, svobodna menjava dela je ena temeljnih in neodtujljivih pravic delavcev, ki svobodno združuje svoje delo in v dogovoru z drugimi delavci svobodno razporeja sredstva, ki jih mi vsi ustvarjamo za zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb.

To je osrednja misel, ki smo jo na zvezni proslavi ob 30-letnici izhajanja glasil v OZD slišali na vsakem koraku n ob vsaki priložnosti: na okrogli mizi o vprašanih obveščanja v združenem delu, govoru Božidarja Markotića, glavnica in og?

dnika glasila kombinata Borovo, ko je odpiral prigodno razstavo glasil, govoru Đura Stevanovića, predsednika zveznega odbora za pripravo proslave ob 30-letnici glasil OZD v Jugoslaviji in nagovoru pokrovitelja proslave, predsednika Zveze sindikatov Jugoslavije Mike Spiljka. Ne gre za pomanjšana zvezna in republiška glasila, gre za nov in tipičen zorni kot, ki naj ga ob obravnavanju splošnih in samo za konkretno organizacijo združenega dela pomembnih vprašanj, osvetle glasila OZD.

V Jugoslaviji izhaja približno 1500 glasil organizacij združenega dela, ki jih natisnemo v nakladi 3,5 milijonov izvodov vsako številko, od tega samo v naši republikar tretjino. Gre za dejansko sedmo silo, ki ne izziva samo začudenja in pa občudovanja,

ampak nas vse, posebej pa sindikate, predvsem družbenopolitično zavezuje.

Glasila organizacij združenega dela niso v naši republici samo najbolj razširjena — razstavnici panoji ki jih je organizator namreč poslal v vse republike, so bili za glasila iz naše republike kar pretesni, saj so iz naše republike glasila predstavili predvsem z naslovnimi stranmi, na panojih nekaterih drugih predstavnikov pa je še zlatala belina — organizatorji obveščanja in v novinarstvu. Glasila OZD so prinesla tudi organizacijsko in politično najtesneje povezani: združeni so v 12 regionalnih aktivov, ki jim vloga in poimen dnevnoročnega inrovnarja. Med organizatorji obveščanja, uredniki in novinarji glasil v OZD iz naše republike je tudi ob proslavi 30-letnice tovarniškega tiska v Borovu najbolj prišla do izraza želja in potreba po čvrstjši medsebojni povezanosti ter izmenjavi izkušenj — predlog za organiziran obisk proslave v Borovu je prišel iz vrst tovarniških novinarjev. Proslave v Borovu se je poleg delegacije, kot so jih poslale tudi druge republike, udeležilo na svojo pobudo (in v organizaciji komisije RS ZSS za obveščanje in politično propagando ter sekcije tovarniških novinarjev pri Društvu novinarjev Slovenije) še 35 organizatorjev obveščanja, urednikov in novinarjev glasil OZD iz naše republike!

Razstava glasil OZD v Domu kulture v Borovu je bila izjemna: 1500 glasil je število, ki tudi nazorno ponazorjeno na panojih presega enostavno predstavo — gre za veliko avlo, do zadnjega kottička napolnjeno s panoji samo z naslovnimi 1500 glasil!

Organizator proslave Božidar Markotić je v otvoritvenem govoru med drugim zato dejal: »Tovarniški tisk Jugoslavije, kakor so se na začetku imenovala ta glasila, je avtentičen dokument časa. Vse do zdaj je ta tisk častno izvajal svojo družbenopolitično funkcijo. Bil je eden od mejnikov poti, toljko pomembnega obdobja naše države, v katerem smo gradili najnaprednejšo družbeno ureditev v zgodovini človeštva — samoupravno socialistično družbo. Tovarniška glasila so sredstvo povezovanja delavskega razreda. To je tudi najpomembnejša družbenopolitična naloga teh glasil. Obveš-

ganje je pomemben dejavnik boja za samoupravljanje, glasila v organizacijah združenega dela pa pomembno sredstvo obveščanja.«

Osrednji del proslave ob 30-letnici izhajanja glasil OZD je bila skupna seja, ki so se na njej udeležili predstavniki vseh družbenopolitičnih organizacij in na kateri sta pokrovitelja proslave, predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije Miksa Spiljak, ter predsednik Zveze novinarjev Jugoslavije Milutin Milenković podelila priznanja uredništvom glasil, ki v posameznih republikah in pokrajinah izhajajo najdlje. Iz Slovenije je to priznanje dobil jeseniški »Zelezar«, ki s prekinitvijo med vojno izhaja že od leta 1937. Na slovesnosti, ki so jo delavci kombinata Borovo vzorna pripravili, sta govorila Đura Stevanović, predsednik zveznega odbora za pripravo proslave ob 30-letnici izhajanja glasil OZD, in pokrovitelj proslave, predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije ZMEKa M. Spiljak. Njunala govor objavljamo v povzetkih.

— Slovesnosti, ki je lepo uspela — vsi udeleženci, tudi 35 organizatorjev obveščanja, urednikov in novinarjev glasil OZD iz Slovenije so jo ocenili kot koristno in spodbudno za podobna srečanja tudi v prihodnje — so poslali pozdravno pismo predsedniku republike, ki je v Borovu poslal svojo sliko z »lastnorocnim posvetilom: Bralcem tovarniškega tiska Jugoslavije, Josip Broz Tito, 2. XI. 1977.

Iz govora Đura Stevanovića GLASILA OZD SO NAME NJENA DELAVCEM IN NE NEKAKŠNIM »VISJIM STRUKTURAM«

S sprejetjem nove ustave, zakona o združenem delu in s sklepi 10. kongresa zveze komunistov ter 7. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije so bili dani pogoji, tako politični kot zakonski, za nadaljnji razvoj sistema obveščanja v združenem delu, v njegovem okviru pa tudi tovarniškega tiska.

Ni razlogov, da ne bi bili zadovoljni z dosedanjim razvojem glasil v organizacijah združenega dela; že samo, če pogledamo, od kje smo krenili pred 30. leti. Nekaj pa je tudi razlogov za nezadovoljstvo, zlasti ko vemo, kam smo se namenili. Kajti ob velikih uspehih, ki jih seveda ne moremo prezreti, danes približno poldrugi milijon delavcev še ne prejema svojih glasil, kar seveda ni ugoden podatek, če vemo, da več kot ena tretjina vseh zaposlenih ne prečita ne tega ne onega časnika, razen tovarniškega glasla.

Precej je še glasil, ki jih še pestijo otroške bolezni tovarniškega tiska: suhoparno, prepisovanje gradiva in nerazumljivih poročil. Ni vseeno, je dejal tovariš Tito v enem od pogovorov z novinarji, »kako je napisana kakšna stvar. Ni dovolj pisati o

nečem veliko, pri tem pa izgubiti merila o zanimivosti stvari, o kateri pišemo. Zato si prizadevajte pridobiti dober stil pisanja. Besedčenja ne tipim, še zlasti, ko nekdo naniza vrsto fraz, in to kljub temu, da je mogoče neko misel povedati preprosto. Pri tem često uporabljamo tuje za pojme, za katere imamo lepe in izrazne domače besede in izraze. Pisati morate jasno, enostavno in resnično.

Danes še nismo obravnali s prakso manipuliranja z informacijami: z izbiranjem tistih, ki jih delavci lahko izvedo, in s prikriivanjem tistih, za katere delavci naj ne bi vedeli. To strojevrstno cenzuro opravičujemo z »višjimi interesi« ali s poslovno skrivnostjo. Precej je še glasil, ki so še danes pod neposrednim ali prikritim nadzorom sindikalnih in poslovnih organov in zato v večji meri nepravilno, prav tem strukturnim in delavcem, katerim so pravice prav naravnjena.

Te in druge slabosti so postale toliko bolj vidne, prav zdaj, ko je v družbeno zavest široko prodrlo spoznanje, da si ne moremo zamišljati upravljanja, sprejemanja in nadzorovanja izvajanja samoupravnih sklepov brez udeležbe delavcev. Delavec ne želi biti obveščen samo o nečem, kar se je zgodilo, ampak predvsem o prihodnjih ukrepih, da bo lahko tako ali drugače vplival na sprejemanje pomembnih odločitev.

Prav zato delavci gradijo boljši sistem obveščanja, zlasti v združenem delu. Zato je razumljivo, da od glasil v združenem delu zahtevamo, da bodo sledila nalogam, ki jih od njih terjata družba in delavski razred.

Delavec ve, kakšno informacijo si želi in kakšno ne; hoče biti vsestransko, pravočasno in resnično obveščen o vsem, kar se dogaja v naši družbi, o vsem, kar je pomembno za njegovo življenje in delo.

Iz pozdravnega nagovora Mike Spiljka TOVARNISKA GLASILA MORAJO BITI V PRVIH VRSTAH V BOJU ZA SAMOUPRAVLJANJE

Temeljne, delovne in sestavljene organizacije združenega dela so postale v sistemu naše socialistične samoupravne demokracije tista središča, v katerih ne sprejemamo samo sklepov, pomembnih zgolj za delavce v združenem delu, temveč se v njih izvaja politika, ki je bila še do včeraj pri nas, v svetu pa praviloma v pristojnosti drugih ali v najboljšem primeru države in ne delavcev samih.

Takšen položaj samoupravljalcev zahteva drugačno, še bolj razvito obveščanje od tistega, ki ga imamo danes. Tovarniški tisk mora spremeljati pospešenji samoupravni proces in obveščati delavce o vsem, kar je pomembno za njihovo življenje in delo ter

(Nadaljevanje na naslednji strani)

Začetek skupne poti

Tovarna avtomobilov Maribor je pred leti čutila potrebo po kvalitetnih oljnih hladilnikih, ki jih je uvažala. Da bi zmanjšali devizno obremenitev, so začeli iskati možnosti nakupa v Jugoslaviji, torej proizvodnjo prenesti v Jugoslavijo. TAM se je o tem problemu konsultirala s svojim dolgoletnim partnerjem KHD (znana tovarna tovarnjakov in ostalih vozil), ki je predlagal, da se stiki navežejo z AKG — Hofgeismar (Autokühler GmbH). TAM je predlagal jugoslovanskega partnerja in sicer SIGMO Ptuj. Tako je prišlo do stikov, ki so se nadaljevali in kot rezultat prinesli leta 1973 podpis »DRUŽABNIŠKO-INVESTICIJSKE POGODBE«. S to pogodbo sta se SIGMA in AKG dogovorila, da ustanovita TOZD AKG-SIGMA preko katerega bi skupno poslovala z obojestranskim investiranjem v cilju proizvodnje in prodaje toplotnih izmenjevalcev iz aluminija.

Dejansko je TOZD zaživel s trenutkom vloge kapitala, ki je bil leta 1975, ko so se tudi začela pripravljala dela na tako zvan prvi fazi. Pogodba je predvidevala proizvodnjo v dveh fazah in sicer: v prvi sestavo hladilnikov iz uvoženih satovij, v drugi pa izdelavo kompletnega hladilnika vključno z izdelavo satovij. Na ta način se bi dokončna proizvodnja uvajala postopoma. Sestava hladilnikov ni zahtevala posebej velike investicije ne v opremo in ne v proizvodne prostore, ker je predvideni obseg proizvodnje za nekaj naslednjih let bil tak, da so zadoščali prostori, ki jih TOZD AKG-SIGMA danes ima. Gradnja druge faze je bila po pogodbi predvidena po treh letih uspešne proizvodnje v prvi fazi. Da je proizvodnja v prvi fazi uspešno stekla je bilo ugotovljeno aprila 1977, in s tem dnem so se pospešili razgovori o gradnji tako zvane druge faze. K tem razgovorom je bil pritegnjen tudi TAM Maribor, ki ga zanima cena doma izdelanega hladilnika. Taka investicija bi občutno dvignila ceno hladilnika, ki ni bila sprejemljiva za TAM. O naložbi sta 28. in 29. septembra 1977 razpravljala strokovna sveta DO TAM in skupnosti TOZD Cestnih

vozil ter priporočala DO AGIS naj ostane s proizvodnjo na prvi fazi. Investicije v razširitev kapacitet pa naj racionalno izvede. Obenem so nakazali, da bo h gradnji druge faze treba pristopiti, ko bo za to nastal upravičen trenutek.

TOZD AKG-SIGMA trenutno zaposluje skupno 10 delavcev in s temi kapacitetami lahko zadovoljuje potrebe TAM, ki je edini kupec hladilnikov. V TOZD se pri proizvodnji pojavljajo nemale organizacijske izgube, ki izvirajo iz premajhnega proizvodnega prostora. Proizvodni proces namreč zahteva veliko manipulacijskega in odlagalnega prostora. Zato je najdena rešitev širitve v sosednji prostor to je v prostor skladišča neobrezane gume in del obrozovalnice TOZD Gumarna.

O nastali situaciji (nerealizacija druge faze) je razpravljala sindikalna organizacija ter predlagala, da se TOZD AKG-SIGMA zaradi malega števila zaposlenih vključi v TOZD Kovinska obdelava kot posebna poslovna enota. O predlogu so se delavci obeh TOZD pozitivno izrekli na referendumu, ki je bil 20. 10. 1977 in bo od 1. 1. 1978 TOZD Kovinska obdelava posloval s poslovno enoto AKG-SIGMA.

Vuk Mladen

TOZD Kovinska obdelava

(Foto: Korpar)

Avtomatska obdelava podatkov se je razvila vzporedno z novimi pogledi in dognanji pri upravljanju in vodenju v gospodarskih organizacijah. Zahteve po vedno večjem številu kvalitetnih informacij povzročajo v delovnih organizacijah, ki zbirajo in urejujejo podatke v ustrezne informacije na tako zvan »peš« način, nenehne težave pri tem, kako jih pravočasno posredovati. Časovno odmaknjena informacija o poslovnem dogodku izgubi popolnoma na pomenu takrat, ko je treba hitro ukrepati. Zato je bilo potrebno najti ustrezen način, kako in s katerimi sredstvi pospešiti zajemanje podatkov o poslovnih dogodkih in jih predelati v kvalitetne informacije.

Akcija za nabavo lastnega računalnika

Vsako bi se moral zavedati, da sta dinamičnost poslovnega življenja in čas iz dneva v dan pomembnejša faktorja v vsem našem bivanju. Postaviti se jima po robu, pomeni imeti v rokah informacije, ki so »sveže«, ki niso zgodovina. Zagotoviti si take sveže informacije s klasično manualno obdelavo podatkov, danes ni več mogoče. Ob vsakem koraku je že prisotno računalništvo, ki ga mnogi naši poslovni ljudje še vedno imenujejo moda, toda neizpodbitno je, da računalnik oziroma avtomatizirana obdelava podatkov ni več moda, ampak povsem realna potreba in nuja, če želimo zares na vseh področjih v korak z zunanjim svetom, v katerega se vse bolj vključujemo in se z njim prepletamo.

Ko govorimo o svežih informacijah, mislimo pri tem na informacije, ki jih potrebujejo vse službe organizacije združenega dela, ki se ukvarjajo z materialnim poslovanjem in to v času dogajanja, ali najbolje v stvarnem času. Le tako je lahko poslovno odločanje učinkovito tako v prostoru, kot v času. Informacije na področju materialnega poslovanja namreč združujejo niz poslovnih funkcij organizacije združenega dela in vse te funkcije vedno bolj pridobivajo vse večji pomen pri upravljanju. Vsega tega si brez zadostnih, pravočasnih in kvalitetnih informacij ne moremo zamišljati.

Sele nagel razvoj znanosti na področju uzravljanja in vodenja in razvoj na področju elektronike je omogočil skonstruirati naprave, sposobne odpraviti ozka grla pri zajemanju poslovnih dogodkov. Elektronski računalniki osvobajajo delavce velikega števila ročnih delovnih operacij pri zajemanju in obdelavi podatkov pri poslovanju delovne organizacije. Čeprav je mogoče praktično vse delovne operacije opraviti na avtomatski način, pa je delavec — človek še vedno nepogrešljiv faktor, ki upravlja z računalnikom in mu posreduje podatke za obdelavo. Razlikujemo torej dva vidika uvajanja avtomatske obdelave podatkov (kratko AOP). Prvi je računalnik kot stroj s svojimi kapacitetami (Hardware), drugi vidiki pa so s sposobnostjo človeka izdelani programi za AOP in prilagojevanje organizacije in usposabljanje delavcev za AOP (Software). Oboje zahteva določen čas uva-

janja in tudi določene stroške. Predvsem so organizacijske priprave izdelovanja programov in šolanja kadrov, ki bodo vključeni v AOP važnejši del uvajanja in zahtevajo relativno veliko časa. Prav iz tega razloga ni mogoč trenuten prehod na AOP, temveč se lahko uvaja le postopoma. Izkušnje so pokazale, da je boljše za vsako organizacijo, ki se je odločila za prehod na AOP, najprej prilagoditi do kraja organizacijo poslovanja in usposobiti lastne kadre za AOP in šele potem razmišljati o tem ali nabaviti lasten sistem ali pa se vključiti v kakšen večji regionalni sistem.

AGIS že 5 let dela na avtomatski obdelavi podatkov s pomočjo VTŠ Maribor in TGA Kidričevo. Začelo se je na zbiranju in urejanju tehnoloških informacij. Praksa je namreč pokazala, da so za uspešno vodenje proizvodnega in poslovnega procesa najprej potrebne točne tehnične in tehnološke informacije. Razen tehničnega dela se še dela obracun osebnih dohodkov na podlagi poročila o opravljenem številu ur vsakega posameznika. Vse omenjene aplikacije se ob TGA Kidričevo s kapaciteto 32 K.

Ker je z ustanovitvijo TOZD in z združevanjem DO SIGMA in DO TAP število podatkov občutno naraslo, je kapaciteta stroja v TGA za AGIS premala in smo delujejo na stroju IBM 1140 v začetni razmišljati o nabavi lastnega inteligentnega terminala. Inteligenčni terminal je elektronski računar, ki ima določeno kapaciteto, s katero zadovoljuje en del potreb DO, za bolj kompleksne izračune pa se lahko veže na večji sistem, na katerem je možno obdelati veliko število podatkov. Cilj je nabaviti stroj naslednjih lastnosti:

— da zadovoljuje dnevne potrebe DO AGIS za obdobje 5 let (da se lahko dograjuje do takšnih kapacitet)

— da v bližnji okolici obstoja isti ali podobni stroj, s katerim bi lahko nadomeščali izpade v primeru okvar.

— da obstaja možnost postopnega investiranja (dograjevanja stroja).

Z ozirom na veliko število zbranih in uporabnih podatkov, ki bi z nabavo lastnega sistema lahko občutno razširili obdelavo, česar nam mala kapaciteta stroja IBM 1130 danes ne dopušča.

Služba AOP

Družbena samozaščita

V eni od prejšnjih števil glasila smo že načeli temo o družbeni samozaščiti. Z več strani smo dobili pripombe, da bi o tej temi še spregovorili in to na čim bolj poljuden način, ki bo to temo razsvetlil slehernemu članu kolektiva. Trudili se bomo, da bomo to storili v tem in naslednjih člankih na enostaven in razumljiv način.

Pričeli bomo s citatom iz prejšnjega sestavka, kjer smo rekli, da je družbena samozaščita najširša podlaga za zagotavljanje naše samoupravne socialistične družbe. Njeno uresničevanje pa je nedeljiva sestavina samoupravljanja v temeljni organizaciji združenega dela.

Ta citat bomo razčlenili in objasnili posamezne stvari prilagojene našim temeljnim organizacijam združenega dela ne delovni organizaciji. Pričeli bomo z enostavnimi vsakodnevnimi stvarmi, ki lahko vplivajo na samozaščitno varnost v delovni organizaciji. Čeprav bo nekaj teh problemov izgledala posameznikom zelo banalnih:

— prihod na delo: pri tem se večinoma pojavljata dva problema. Zamujanje in prihod na delo delavca, ki ni za delovni dan fizično pripravljen.

Zamujanje obravnavamo kot disciplinski prekršek ali pa, kar je zelo pogosti pojav, kot osebno stvar vsakega posameznika saj je razširjeno mnenje, da bo to tako in tako vplivalo na njegov osebni dohodek. Širše gledano pa to početje posameznikov vpliva na delo ostalih delavcev, dohodek dela delovne organizacije in dohodek delovne organizacije, kar slabi materialno bazo TOZD in DO, indirektno spodkopava materialni in samoupravni socialistični razvoj TOZD, D Oin širše družbeno-politične skupnosti, ki nam je zaupala proizvodna sredstva na upravljanje.

Fizično nedovoljno pripravljena oseba, ki pride na delo, ovira delo drugih delavcev v delovnem procesu. Pri svojem delu je izpostavljena napakam pri delu in posebno pri delavcih v neposredni proizvodnji tudi poškodbam pri delu, ki se lahko tudi tragično končajo. Tudi to vpliva na indirektno spodkopavanje materialne baze samoupravnega socialističnega razvoja, socialne varnosti delavcev in v neki meri ogroža razvoj širše družbene skupnosti.

— ponašanje na delovnem mestu: pri tem mislimo na opravljanje zaupnega dela, produktivnost (pridnost), odnos do podrejenih in predpostavljenih, odnos do okolja delovnega mesta, do zaupnega stroja, priprave ali orodja in odnos do splošne varnosti delovnega mesta, oddelka, objekta itd. Tudi slabo opravljeno delo iz malomarnosti ali nedisciplinane ima velik vpliv na širšo samozaščitno varnost delovnega kolektiva. Pri tem mislimo tako na direktno proizvodno, kakor tudi pripravljeno delo. Kot primer lahko navedemo npr. nepravčasno dobavo surovin, repromateriala ali polizdelkov. Delavec, ki na primer zaradi takšnih pomanjkljivosti ne more proizvajati (kar vpliva na njegov osebni dohodek) sigurno ni zadovoljen. To njegovo delo njihovo nezadovoljstvo vpliva tudi na njegovo ponašanje in lahko delno vpliva na njegov odnos do našega samoupravne sistema, saj lahko postane tudi delno indiferentno do svojih pravic in dolžnosti v samoupravnem sistemu.

Enak vpliv ima lahko odnos predpostavljenih delavcev do delavcev svojega oddelka, izmene itd. (Pri tem ne mislimo odnos vodenja v proizvodnem programu.) Ker neupravičen in netovariški odnos lahko slabo vpliva na proizvodnjo, medsebojni odnos in zaupanje.

Urejeno in varno delovno okolje je predpogoj za dobro delo na delovnem mestu, počutje na delovnem mestu in v delovnem kolektivu, občutek socialne varnosti in občutek pripadnosti naši samoupravni družbi. Za urejeno in varno okolje so odgovorni delavci na delovnem mestu, njegovi predpostavljeni in strokovne službe v delovni organizaciji.

Neodgovorno in nedopustno je dopustiti, da je neurejeno delovno mesto in okolje lahko vzrok poškodb, možnosti bolezni in velika možnost začetka požara. Za vse to so v prvi vrsti odgovorni izmenovodje, vsak za svoj delokrog dela.

SDS

(Se nadaljuje)

Sprejet je bil program dela OOKZ DO AGIS

Prva seja konference OOKZ DO AGIS je potekala v znamenju oblikovanja in sprejemanja okvirnega programa dela za naslednje obdobje. Osnutek programa je nastal na osnovi številnih pripomb in kritike na dosedanje delo v OOKZ, katere so podali člani ZK na svojih volilnih konferencah v OOKZ v TOZD in DSSS.

Lahko rečemo, da je sprejeti program celovit in zajema vse aktivnosti, podane z resolucijo 10. kongresa ZKJ.

Program je korekten in ga zaradi tega tudi v celoti objavljamo.

1. **Razvoj samoupravljanja**
— uresničevanje delegatskega sistema

— nenehna borba proti tehotokratizmu, birokratizmu in avtokratizmu v naši DO

— oblikovanje novih TOZD ter preoblikovanje že obstoječih TOZD in DSSS v DO

— organizacija sistema obveščanja delavcev
— razprava o realizaciji programov SIS

2. **Uresničevanje Zakona o združenem delu**

— analiza dosedanjega stanja uresničevanja ZZD

— delo na področju SLO in družbene samozaščite

3. **Delo članov OOKZ v ostalih družbeno-političnih organizacijah**

— priprave na volitve novega vodstva OOS

— analize dosedanjega dela OOS v DO

— priprava programa za delo z mladino

— delo članov ZK v SZDL Slovenije

4. **Razvoj ter uspešnost poslovanja DO**

— analiza vseh planov

— obravnava vseh informacij v zvezi z uspešnostjo DO

5. **Vključevanje DO AGIS v SOZD TAM**

— obravnava SS o združevanju v SOZD TAM

6. **Medsebojni odnosi v DO AGIS**

— analiza vseh konfliktnih situacij med TOZD v DO

7. **Izobraževanje in kadrovska politika**

— zavzemanje za sistem izobraževanja ob delu

— oblikovanje analize plana izobraževanja

— skrb za izboljšanje kadrovske strukture v smislu resolucije o kadrovske politiki

— delo na vključevanju zunanjih institucij za reševanje kadrovske in izobraževalne politike

— analiza SS za delo z zunanjimi institucijami

8. **Analiza političnega stanja v DO AGIS**

— izdelati detajlno analizo političnega stanja znotraj DO

9. **Sprejem novih članov v ZKJ**

— komisija za sprejem novih članov v ZKJ pripravi program za sprejetje novo evidentiranih članov

10. **Aktivnosti in delavnost članstva ZK v DO**

— izdelava sistema osebne zadolžitve članstva za realizacijo posameznih akcij

— priprava sistema za ugotavljanje aktivnosti članstva

— analiza o aktivnosti članstva v KS

11. **Politično izobraževanje članstva ZKJ**

— komisija za izobraževanje članstva ZKJ pripravi tozadavni detajlni program

12. **Organizacijsko oblikovanje OOKZ v DO**

— komisija za organizacijska vprašanja pregleda in pripravi predloge za spremembo poslovnikov OOKZ

— pripravi program dela aktivnih mladih komunistov

13. **Stališča in naloge občinskega komiteja ZKJ**

— priprava sistema za reševanje stališč občinskega komiteja ZKJ

Objavljen program dela OOKZ v DO AGIS bo posredovan v osnovne organizacije ZK v TOZD in DSSS in na osnovi njega se bodo oblikovala konkretna stališča in sklepi.

Sekretar konference
OOKZ DO AGIS
Franc Krabonja

KAJ BOMO GRADILI

Iz leta v leto se nam pojavlja vprašanje, zakaj ne investiramo več. Zakaj ne investiramo v tiste investicije, v tiste stroje, v tiste zgradbe, ki so nam najbolj potrebne oz. tiste potrebe, ki so znane že nekaj let, kot problematične. Težko bi našli tu le en odgovor. Problemi so tu od finančnih sredstev, projektov, tehnične dokumentacije, lokacij, možnih dobav opreme, uvoznih dovoljenj, pa še bi lahko naštevali. Tudi v tekočem letu smo naleteli na te težave, pa tudi v prihodnjem letu jih lahko pričakujemo. Pomembno je, da si ustvarimo določen red, taktiko in strategijo pri investiranju.

Potrebe investicij za prihodnje leto in delno prihodnjega leta so že znane, več ali manj točno. Če napravimo pregled teh investicij ugotovimo, da so zelo točno določene investicije po posameznih TOZD, ki izhajajo iz kapacita-

tivnih proizvodnih planov teh TOZD. Viri finančnih sredstev teh investicij so več ali manj dosegljivi.

Zraven prej omenjenih investicij TOZD — načrtujemo investicije v posamezne programe, ki

izhajajo iz potreb tržišča in potreb TOZD v delovni organizaciji. Ti programi zajemajo prvo fazo projektov nove hladilnice, širitev projekta oljnih hladilnikov, prve faze ureditve skupnih prostorov orodjarne, proizvodna oprema novega tahografa, proizvodnih prostorov TOZ TAP in TOZD Servisov ter investicije v prvo fazo računalniške opreme.

Širitve proizvodnih kapacitet in nove delovne površine pa zahtevajo investiranje v spremljajoče dejavnosti, kot jim imenujemo investicije skupnega pomena. Kot prvo investicijo skupne-

ga pomena, načrtujemo prvo fazo visokoregalnega skladišča gotovih izdelkov, katerega izgradnjo smo načrtovali že v letošnjem letu. Nadalje se pojavljajo potrebe po toplotni energiji, prostorih TOZD Vzdrževanje, zakloniščih, prostorov za potrebe civilne zaščite, ureditve industrijske cone AGIS, ureditev prostorov obratne ambulante oz. prostorov laboratorija in potrebna oprema skupnega pomena.

Vseh teh programov finančno še nimamo pokritih. Pri končnem načrtovanju bo potrebno, da bodo TOZD upoštevali vrstni red investiranja iz rangiranja vseh kriterijev, ki so pomembni za posamezni TOZD ali več TOZD in investicije, ki so pomembne iz skupnih potreb.

Pižerko Janez

Ali jih poznate?

Se nekaj dni nas loči od dneva, ki je pomnik naših velikih dosežkov, od 29. novembra. Zato je prav, da v tej številki spregovorimo nekaj o tistih, ki s svojo športno aktivnostjo bdijo nad kakršnim koli vmešavanjem v naše notranje zadeve tujih zavojevalcev, kajti vemo in zavedati se moramo, da je letalski in padalski šport tudi velikega strateškega pomena in da bodo tudi naši športni letalci in padalci bili bitko za osvoboditev v vojnem času. O vsem kar nas je zanimalo smo se pogovarjali z aktivnimi športniki AERO kluba Ptuj, ki so zaposleni v naši delovni organizaciji. Seveda vseh nismo mogli pridobiti k razgovoru, zato pa upamo, da nam bo uspelo kdaj drugič. Tokrat smo se pogovarjali s Petrovič Janezom, Koderman Jancom in Rižnar Janezom.

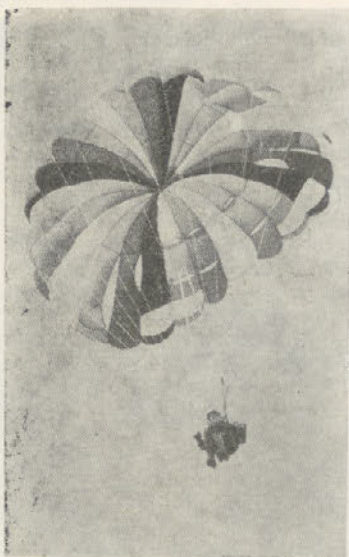
Janez PETROVIČ:

Že kot deček sem z zanimanjem opazoval visoko leteče jeklene ptice. Posebej me je inspiriral prodorni hrup motorja in neizmerna višina lesketajočega letala, ki je bila odraz hrabrosti in visokih vrednot človeškega faktorja. Cenil sem te pogumne može in v sebi nekje tiho skrival željo, da nekega dne poletim tudi sam. Tako sem v letu 1969 postal član Aero kluba Ptuj. Začetni koraki so bili težki, vendar z voljo in poln želja sem že 7. 7. 1969 napravil prvi skok v Lescah pri Bledu. S vztrajnimi treningi in potrebnim teoretičnim znanjem danes opravljam nalogo učitelja padalstva. Za seboj imam že 685 skokov. Z vsem tem pa nisem bil zadovoljen, zato sem se v letu 1971 izšolal za jadralnega pilota. Po sto prejadranih urah na različnih jadralnih letalih sem v letu 1973 začel aktivno leteti z motornimi letali. Za svoje uspehe sem dobil razne športne značke, tako za padalstvo kot za jedriličarstvo. Omeniti moram tudi športne rezultate, ki sem jih dosegel na raznih tekmovanjih, kot stalni član padalske ekipe Aero kluba Ptuj.

— Kot posameznik II. mesto na republiškem prvenstvu v figurativnih skokih in III. mesto v generalni uvrstitvi leta 1974.

— I. mesto v nočnih skokih na cilj za pokal Primorske leta 1975.

Skok na cilj

— kot član ekipe Aero kluba Ptuj sem sodeloval na republiškem tekmovanju v skokih na cilj, kjer smo zasedli I. mesto v generalni uvrstitvi.

— Nastopil sem tudi na tekmovanju za pokal Čakovca, kjer sem dosegel I. mesto in na tekmovanju za pokal Podlehnik, kjer sem dosegel II. mesto.

Vsa ta aktivnost v klubu je tesno povezana z velikimi stroški, ki jih mora vsak posameznik kriti sam. Stroške krijemo z delom v klubski delavnici, kjer opravljamo razna kovinska in druga dela za delovne organizacije, med drugim tudi za Agis. DLT naše delovne organizacije pa je prispevalo sredstva za nakup novega padala, ki ga izdeluje KLUZ iz Beograda po licenci ZDA in se precej razlikuje od sedanjih — nova rešitev za natančne skoke na cilj.

V našem klubu se aktivno vključujem tudi v razne družbenopolitične dejavnosti. Sem sekretar aktiva ZK in član upravnega odbora kluba.

Janko KODERMAN:

Uvodoma naj povem, da nas družba priznava kot organizacijo, posebnega družbenega pomena, ki s svojimi dejavnostmi, kot so modelarstvo, padalstvo, jadralno in motorno letenje, vzgaja in šola kadre za vojne namene in zase. Vzporedno s tem pa naši modelarji, padalci in letalci zastopajo ta šport v domovini in izven nje.

Financiranje naših organizacij, med temi tudi Aero kluba Ptuj, še ni dokončno urejeno. To poskušamo reševati z občinsko TKS, občinskim odborom SLO, KRV in drugimi. Aktivni člani Aero kluba Ptuj pa smo se dogovorili, da k vsakemu dinarju, ki ga dobimo od družbe, primaknemo še dinar, ki ga ustvarimo z različnimi dejavnostmi. V ta namen se ukvarjamo s poslovno-turističnim letenjem, organiziranjem raznih prireditev in delom v delavnici, kjer opravljamo razna dela za OZD v naši občini med katerimi je tudi Agis.

Povedati moram, da skoraj vsak izmed aktivnih članov našega kluba opravi letno od sto do štiristo delovnih ur, odvisno od aktivnosti s katerimi se ukvarja.

Spominski posnetek iz JNA

Mnogi se čudijo takšnemu delu, vendar se zavedamo, da je letalstvo izredno drag šport, da je razvoj letalstva (tudi našega) šel s hitrimi koraki in da njegovo posodabljanje zahteva velika gmotna sredstva, ki nam jih družba v celoti ne more zagotoviti.

Če bi spregovoril nekaj o sebi bi povedal morda to, da sem v Aero klub Ptuj aktivno vključen že od leta 1956, kot jadralni in motorni pilot. Dosedaj imam za sabo petsto ur motornega letenja in tristo ur jadralnega letenja. Eden izmed večjih uspehov je prvo mesto na republiškem tekmovanju motornih pilotov v letu 1971.

Po pristanku

Janez RIŽNAR:

Začel sem kot športni padalec v Aero klubu Ptuj, katerega član sem od leta 1968. Težko je govoriti o teh prvih korakih, ki so bili brez dvoma pogojeni z željo še kot kratkohllačnika, ki se ozira proti oblakom in z zanimanjem spremlja vsak let jeklene ptice, ki mu je vedno znova uganaka.

Zanimanje za letala pa je postalo vedno večje, k čemer so pripomogle tudi razne letalske prireditve s predrznimi vožnjami letalcev in skoki padalcev. Za takratno obdobje in moje prve skoke, bi bilo pomembno omeniti, da nas je

Pregled sklepov DS DO AGIS v mesecu novembru

V tem razdobju je DS DO obravnaval:

- realizacijo sprejetih sklepov;
- dokončne predloge samoupravnih aktov;
- predloge komisije za družbeni standard;
- delovni koledar za leto 1978;
- imenovanje člana upravnega odbora sklada za financiranje obrambnih potreb v občini Ptuj;
- izplačilo regresa v TOZD Servisi iz združenih sredstev;
- predloge komisije za gospodarska vprašanja;
- predloge komisije za spremljanje sistema delitve dohodka in osebnih dohodkov;
- prenehanje delovanja komisije za predvideno integracijo med AGIS-om in Obrtnim sedlarstvom in avtotapetništvom Maribor;
- imenovanje predstavnika v srednješolski center;
- imenovanje člana v občinsko komisijo za reševanje problematike vračanja zdomcev in sprejel naslednje sklepe:

1. Pri pregledu realizacije sprejetih sklepov je bilo ugotovljeno, da 306. člen ni realiziran. DS DO je zadolžil tov. direktorja DO za realizacijo tega sklepa, o čemer naj poroča na naslednji seji DO.

2. Pri pregledu dokončnih predlogov samoupravnih aktov je DS DO zadolžil tov. Drobniča, predsednika komisije za spremljanje in izvajanje ZZZ za terminski nadzor nad izdelavo Samoupravnih sporazumov o urejanju dohodkovnih odnosov med TOZD Kovinska obdelava — Gumarna, TOZD Vzdrževanje, Orodjarna — proizvodne TOZD, TOZD TAP — TOZD PM.

3. Do naslednje seje mora SKS pripraviti odgovore na vprašanja zastavljena na zborih delovnih ljudi.

4. DS DO je potrdil dokončne predloge samoupravnega sporazuma o združevanju v DO AGIS, dokončni predlog samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah

med oblake ponesel ruski dvokrilec PO-2, skakali pa smo z ruskimi padali PD4-64, pri katerih je prihajalo pri odpiranju do velikega dinamičnega udarca.

Z vsem tem nisem bil zadovoljen, zato sem se v letu 1969 izšolal in usposobil za jadralnega pilota. S padalsko dejavnostjo sem nadaljeval pozneje tudi v JNA kot vojak padalske enote v Nišu. . . Poudariti moram, da zahteva ta šport veliko napora saj moramo vložiti precej svojega dela za nekaj ur letenja.

S. S.

obveznostih in odgovornostih med TOZD in DSSS.

5. DS DO se je strinjal s predlogom komisije za družbeni standard o porabi zbranih sredstev skupne porabe do konca leta 1977, s katerimi bodo realizirani in izvršeni sklepi o dodelitvi kreditov za individualno gradnjo tov. Vinca FRASA in tov. Marijo Simonič, ureditev sanitarij v stanovanju na Potrčevi 32 in sofinanciranje nakupa stanovanja s trgovinskim podjetjem Merkur. To pa le pod pogojem, da se lastniška in razpolagalna pravica nad stanovanjem, določi DO AGIS.

6. Referenta za družbeni standard je DS zadolžil, da zbere ponudbe jugoslovanskih proizvajalcev montažnih hiš, od SO Ptuj pa eventualno lokacijo za naselje AGIS. Oboje mora preko IO sindikata AGIS-a posredovati v odločitveni zbor delovnih ljudi.

7. Komisija za družbeni standard mora objaviti javni natečaj za stanovanje na Ormoški cesti 1a, vendar z obvestilom, da je stanovanje vlažno in neprimerno za bivanje otrok.

8. Popravljeni delovni koledar za leto 1978 je DS potrdil v predlagani obliki.

9. Za člane upravnega odbora sklada za financiranje obrambnih potreb SO Ptuj je DS imenoval tov. Mirka Preloga.

10. OO sindikata DO Agis je predlagal način izplačila regresa za letni oddih TOZD servisov tako, da se izplačilo vrši iz združenih sredstev sklada skupne porabe brez obveznosti vprašanja, s čemer se je DS strinjal.

11. DS je osvojil predlog gospodarske komisije o terminski preakniti odkupa zgradbe in zemljišča CERTUSA.

12. Potrjene so pripombe, ki so jih podale strokovne službe na javno razgrnitev industrijske cone v Ptuj.

13. Osnutek predloga sporazuma o osnovah planiranja v TOZD in DO se daje v javno razpravo, pripombe sprejema splošno kadrovski sektor.

14. Osnutek predloga sporazuma o osnovah planiranja v TOZD in DO se daje v javno razpravo, pripombe sprejema splošno kadrovski sektor.

15. Zaradi nove organizacije DO daje DS predloge ocenitve novih delovnih mest: vodja DS komerciala, računovodje TOZD in DSSS, vodje DSSS v javno razpravo in potrditev zborom delovnih ljudi.

16. DS je razrešil komisijo za integracijo z obrtnim sedlarskim podjetjem v Mariboru.

17. Za člana sveta srednje-

šolskega centra Ptuj je DS imenoval tov. Borisa Horvata ing.

18. V občinsko komisijo za reševanje problematike vračanja delavcev iz začasnega dela v tujini pa se na predlog DPO imenuje tov. Franc Simonič.

Na 21. izredni seji je DS sprejel sledeče sklepe:

19. Verificiral je rezultate zborov delovnih ljudi in referendumov.

20. Gospodarska komisija je predložila Pravilnik o poslovanju posebne finančne službe, ki jih daje DS v potrditev DS TOZD, DSSS in DS Komerciala in svoje sklepe posreduje do 1. 12. 1977 DS DO.

21. Da bi knjigovodski sektor lahko uvajal pravilnik o knjigovodstvu že pred 1. 1. 78, je DS DO potrdil tudi dokončni predlog pravilnika o knjigovodstvu.

22. Po predlogu komisije za gospodarska vprašanja glede beneficirane delovne dobe na izpostavljenih delovnih mestih je DS sprejel sklep s katerim potrjuje predlog komisije o združitvi službe za varstvo pri delu, ki naj zbere pismene podatke pri DO s podobno ali enako tehnologijo, kako so vprašanje beneficirane dobe rešile.

23. Komisija za izdelavo predloga samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov naj na osnovi tez in pripomb izdela osnutek v katerega naj v tekstualnem delu natančno obrazloži način stimuliranja in naj izdela stimuliran primer izračuna stimulacije. Rok za izdelavo je 25. 11. 1977.

24. Ker je potrebno najti način za pokrivanje anuitet obrata družbene prehrane je gospodarska komisija predlagala in DS sprejel sklep:

Predlog o združevanju sredstev sklada skupne porabe, za pokrivanje anuitet ODP se daje v razpravo in potrditev go-

spodarskim komisijam TOZD skupaj s samoupravnim sporazumom o združevanju sredstev. Osnova za sestavo plana združevanja sredstev naj bo planirano število zaposlenih. Dejanski obračun sredstev, ki se združuje pa se opravi ob zaključnem računu za leto 1978.

25. DS je v zvezi s povečanjem prispevne stopnje, za razvoj požarne varnosti in gasilstva v Občini Ptuj v tem srednjeročnem obdobju sprejel sklep, da o predlogu ne bo razpravljala tako dolgo, dokler vse delovne organizacije na območju naše občine, podpisnice sporazuma ne bodo poravnale svojih obveznosti posporazumu ali posebnem občinskem odloku.

26. Na iniciativo TOZD Servisov se zadolži knjigovodski sektor za izdelavo predloga o možnosti vrnitve presežka obratnih sredstev izločenih za poslovanje DSSS TOZD-om.

27. DS DO potrjuje obveznost o izgradnji zaklonišča, ki se bo gradilo v okvirju investicijskega programa v letu 1978.

28. DS DO je potrdil predloge delegacij TOZD in DSSS o imenovanju razpisne komisije za: vodjo DSSS, vodjo DS komerciala in sicer: TOZD TAP — GROBELNIK Anton

AKG — PRIMOŽIČ Karel
PM — ZAVEC Silvo
Gumarna — GOTAL Stjepan
Kov. obdel. KOSTANJEVEC Ivan

Orodjarna — BERANIČ Franc
Servisi — ZAJSEK Jože
Vzdrževanje — KODRIČ Mirko

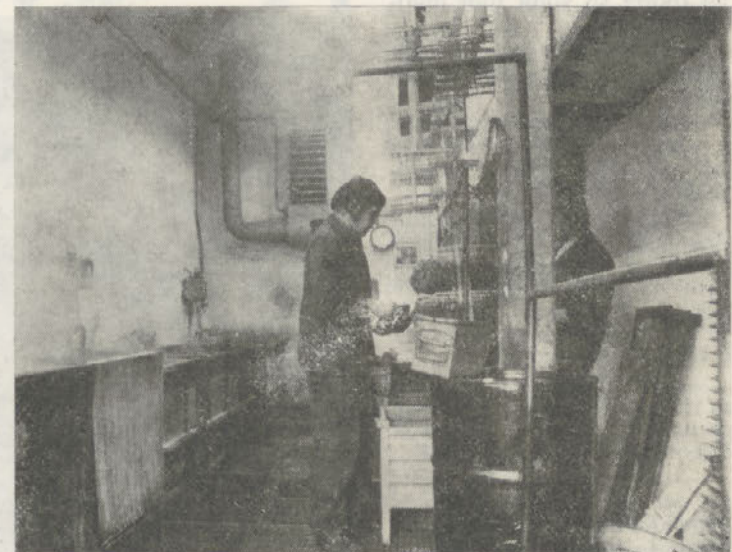
DSSS — MAUČIČ Luka
DS Komerciala — DAJCMAN Miro

29. Za delegate skupščine splošnega združenja za predelavo kovin Jugoslavije pa je DS DO imenoval direktorja DO tov. Vrabiča.

Mirko Paulinič

Delo v fosfatirnici

(Foto: Korpar)

Pomembni dnevi v novembru

— 1. 11. 1942 je VŠ NOVJ izdal odlok o ustanovitvi I. in 2. proleterske divizije.

— 1. 11. 1944 sta se v Beogradu nacionalni komite osvoboditve Jugoslavije in predsednik kraljevske vlade dogovorila za enotno jugoslovansko vlado.

— 2. 11. 1952 (do 7. 11. 1952) je bil v Zagrebu VI. kongres KPJ, na katerem je sodelovalo 2.022 delegatov in 400 gostov.

— 4. 11. 1920 je v delavskem domu na Turjaškem trgu (zdaj Novi trg) v Ljubljani začela delati politična šola, ki jo je organiziral pokrajinski sekretariat KPJ.

— 5. 11. 1922 se je pričel v Moskvi IV. kongres komunistične internacionale, ki se ga je udeležilo 408 delegatov.

— 6. 11. 1928 je bil v Dresdenu IV. kongres KPJ, ki se ga je udeležilo 22 delegatov. Sprejel je resolucijo o gospodarskem in političnem položaju v Jugoslaviji. Za političnega sekretarja je bil izvoljen Jovo Malešič-Martinovič, za organizacijskega sekretarja pa Đuro Đaković.

— 7. 11. 1941 je začela oddajati radijska postaja OF — radio »Kričač«.

— 7. 11. 1944 je pri Črnomlju po nesreči izgubil življenje komandant GŠ NOV narodni heroj Franc Rozman-Stane.

— 8. 11. 1935 je v Ljubljani izšla 1. številka legalnega glasila SKOJ Mlada pota.

— 10. 11. 1943 je po seji IO OF, ki je razpravljala o pripravi slovenske delegacije za II. zasedanje AVNOJA, odšlo na pot v Jajce 16 slovenskih delegatov.

— 11. 11. 1941 je radijska postaja Svobodna Jugoslavija začela oddajati iz Sovjetske zveze poročila o narodnoosvobodilnem boju.

— 11. 11. 1945 so bile volitve v ustavodajno skupščino (po splošni, enaki, neposredni volilni pravici). Volitve so bile tajne. Aktivno in pasivno volilno pravico so imeli vsi občani Jugoslavije, stari vsaj 18 let (borci so volili tudi mlajši).

— 11. 11. 1948 je bil v Ljubljani II. kongres KP Slovenije.

— 13. 11. 1944 so enote NOV z zavzetjem Skopja končale boj za osvoboditev Makedonije.

— 14. 11. 1931 je bila pred državnim sodiščem za zaščito države v Beogradu razprava proti 12 komunistov iz Maribora in Ljubljane, devet jih je bilo obsojenih za zapor od 6 mesecev do treh let.

— 15. 11. 1942 je v Ljubljani izšla prva številka Delavske enotnosti, glasila Glavnega odbora Delavske enotnosti.

— 15. 11. 1944 (v noči na 16. 11.) so partizani osvobodili iz nemških zaporov v Celju (iz Starega piskra) 300 jetnikov,

ki so bili določeni za streljanje.

— 19. 11. 1942 (do 21. 11.) sta sovjetski armadi donske in stalingrajske fronte obkloplili Nemce pri Stalingradu.

— 20. 11. 1919 (do 26. 11.) je bil v Berlinu kongres 19 predstavnikov komunistično mladinsko internacionalo na podlagi programa III. internacionale.

— 20. 11. 1942 je VŠ uveljavil naziv narodnoosvobodilna vojska in partizanski odredi Jugoslavije (NOV in POJ).

— 22. 11. 1931 so se začele v srednji in zahodni Istri kmečke demonstracije zaradi neznošnega gospodarskega položaja in proti uvedbi novih davkov.

— 25. 11. 1924 (in 26. 11.) je bila pred celjskim okrožnim sodiščem razprava proti 20 udeležencem in organizatorjem oboroženega odpora zoper Orjuno 1. junija 1924 v Trbovljah. Zaradi pomanjkanja dokazov je sodišče moralo obtožence oprostiti.

— 26. 11. 1942 (in 27. 11.) je bilo v Bihaču I. zasedanje AVNOJ.

— 29. 11. 1943 zvečer se je začelo v Jajcu II. zasedanje AVNOJ.

— 29. 11. 1945 je ustavodajna skupščina na svojem zasedanju proglasila Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo (FLRJ). S tem je bila v imenu vseh narodov Jugoslavije ukinjena monarhija, kralju Petru II. in dinastiji Karađorđevićev pa so bile odvzete vse ustavne pravice.

— 30. 11. 1943 je odletela iz Glamoča v Kairo delegacija VŠ NOV in POJ z nalogo, da prikaže vrhovni komandi zavezniških sil za Srednji vzhod potrebo po sodelovanju, zlasti glede oskrbe NOVJ z orožjem, municijo in z drugimi vojnimi potrebščinami.

Kaj pa zdaj...?

(Foto: Korpar)

SMEROKAZ KADROV

DELAVCI, KI SO PRENEHALI LASTNOST DELAVCA V ZDRUŽENEM DELU V MESSU OKTOBRU 1977

DELAVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

— VINDIŠ Stanislav, telefonist
— VAUPOTIČ Franc, vhodni kontrolor
— BOMBEK Mirko, statistični kontrolor II.

TOZD AVTOOPREMA

— PREŠIČEK Jože, monter sedežev
— FAJT Franc, varilec na CO₂
— HIMELRAJH Milica, čistilec odlitkov
— PLAJNŠEK Marjan, monter sedežev
— MALEC Franc, delavec pripravne spuše
— MEDVED Ivan, strugar

TOZD SERVISI

— PULKO Darko, avtomehanik II.
— GAVEZ Ivan, avtomehanik

TOZD GUMARNA

— ČERNIVEC Stanko, vulkanizer
— VUCKOVIČ Majda, tajnica

TOZD ORODJARNA

— PETEK Bogdan, planer orodij

DELAVCI, KI SO PRIDOBILI LASTNOST DELAVCA V ZDRUŽENEM DELU V MESSU OKTOBRU 1977

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

— FLOR Sonja, čistilka
— MERC Marija, pripravnik
— CAFUTA Amalija, tehnični risar
— REP Stanislav, prirezovalc

TOZD AVTOOPREMA

— KOVAČEC Franc, stiskalec
— MAJERIC Ivan, delavec pripravne skupine
— BELSAK Majda, vrtalec

TOZD GUMARNA

— SIMONIČ Ana, obrezovalka ročno
— MAJERIC Marica, obrezovalka ročno
— KOSAR Dragica, obrezovalka ročno

TOZD KOVINSKA OBDELAVA

— GORIČAN Anton, stiskalec

TOZD PRECIZNA MEHANIKA

— KURBUS Branko, tiskar

ANEKDOTA

Malo pred izbruhom II. svetovne vojne je Churchill na številne kritike svoje politike odvrnil:

»Ljudje pravijo: zdaj je zadnji čas, da britanski lev pokaže zobe; jaz pa pravim, da mora iti prej k zobozdravniku.«

Na začetku II. svetovne vojne pa je Winston Churchill v

neki radijski oddaji za Francoze dejal:

»Čakamo na že dolgo objeljubljeno nemško invazijo. Ribe tudi.«

Angleški književnik, pesnik in dramatik Oscar Wilde (1854 do 1900) je takole opredelil sorodstvo:

»Dolgočasna skupina ljudi, se ji še sanja ne o oliki in lepem vedenju ter nima niti najmanjšega pojma o tem, kdaj je treba umreti.«

Wilde je takole odgovoril na anketo nekega dnevnika, v katerem naj bi bralci označili sto najlepših knjig na svetu:

»Kako naj jih navedem sto, ko pa sem jih napisal samo pet?«

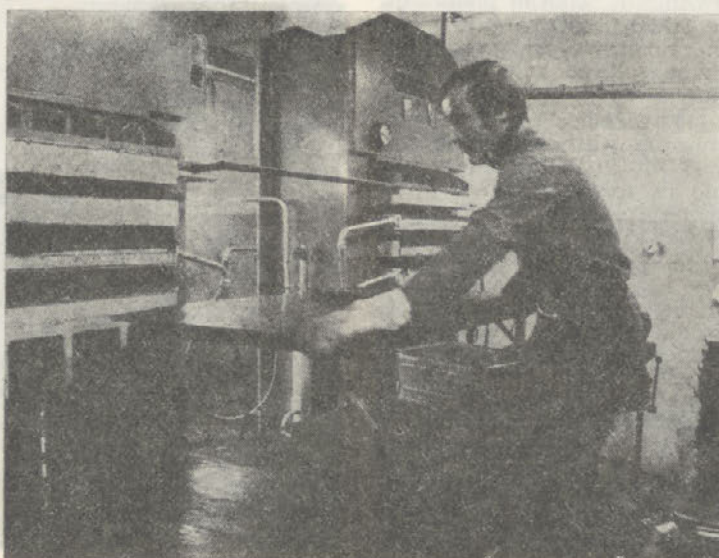
Wilde je v zaporu obiskal neki znanec. Ko je potekel čas za obisk, se je poslovil in Wilde mu je dejal:

»Hvala za obisk! Prosim ne zamerite, ker vas ne morem pospremiti!«

Oscar Wilde je nekoč obupan dejal:

»Vsak moški ima možnost, da si sam izbere obliko vladavine: črno, rdečo, kostanjevo ali plavolaso.«

Vulkanizer

Prvenstvo AGIS v malem nogometu

Nogomet je prav gotovo najmasovnejša oblika rekreacije med moškimi, prav tako tudi med delavci AGISA. Vsakodnevno se odvijajo tekmovanja med obrati ali pa med skupinami v obratu samem.

V prejšnji številki smo pisali o prvenstvu v malem nogometu DSSS, danes pa kaj več o nogometnem tekmovanju med TOZD in DSSS. Za to tekmovanje se je prijavilo osem ekip. Ekipa so bile razdeljene v dve skupini. V prvi skupini so igrala naslednje ekipe:

TOZD TAP, TOZD Orodjarna, TOZD Servisi in TOZD Gumarna. V drugi skupini so igrali:

TOZD PM, TOZD Vzdrževanje, TOZD Kovinska obdelava in DSSS.

Dogovor z vodji ekip je bil tak, da v skupini igra vsak z vsakim, prvi dve ekipi iz vsake skupine pa igrata v finalnem delu. Medsebojno srečanje naj odloči letošnjega zmagovalca.

Rezultati — predtekmovanje

I. skupina

1. kolo		
Servisi — Orodjarna	0:3	
Gumarna — TAP	0:3	
2. kolo		
Servisi — Gumarna	2:4	
Orodjarna — TAP	0:1	
3. kolo		
Orodjarna — Gumarna	2:1	
Servisi — TAP	0:3	

II. skupina

1. kolo		
Prec. mehan. — Kov. obd.	0:4	
Vzdrževanje — DSSS	0:16	
2. kolo		
Vzdrževanje — Kov. obd.	2:4	
Precizna meh. — DSSS	3:4	
3. kolo		
Precizna meh. — Vzdržev.	2:1	
Kovinska obd. — DSSS	5:3	

Stanje po prvih treh kolih je sledeče:

I. skupina

TOZD TAP	6 točk (11:0)
TOZD Orodjarna	4 točke (5:2)
TOZD Gumarna	2 točki (6:10)
TOZD Servisi	0 točk (2:10)

II. skupina

TOZD Kov. obd.	6 točk (13:5)
DSSS	4 točke (23:8)
TOZD Prec. meh.	3 točke (5:9)
TOZD Vzdržev.	0 točk (3:33)

V finalni del tekmovanja so se uvrstile ekipe TOZD TAP in TOZD Orodjarna iz I. skupine ter TOZD Kovinska obdelava in DSSS iz II. skupine.

Rezultati finalnega dela

1. kolo		
TAP — DSSS	5:2	
Kov. obdel. — Orodjarna	4:0	
2. kolo		
DSSS — Orodjarna	10:4	
TAP — Kov. obdel.	3:2	
3. kolo		
TAP — Orodjarna	2:3	
Kov. obdel. — DSSS	5:1	

Zadnja tekma je odločila letošnjega zmagovalca, ekipo TOZD Kovinska obdelava, ki prejme prehodni pokal, drugo in tretje uvrščeni ekipi pa diplomi.

TOZD Kov. obdel.	4 točke (11:4)
TOZD TAP	4 točke (10:7)
DSSS	2 točki (13:14)
TOZD Orodjarna	2 točki (7:16)

Gotovo velja pohvaliti izredno borbenost zmagovalne ekipe, ki je s solidno razliko v golih premagala vse ekipe, razen ekipe TOZD TAP, ko ji je športna sreča obrnila hrbet, a je to popravila z zadnjo, gotovo najbolj atraktivno tekmo, ko so premagali ekipo DSSS s štirimi goli razlike. Zadnjo tekmo si je ogledalo veliko število navijačev, ljubiteljev nogometa, čeprav je bil ogled tekem v predtekmovanju bolj skromen. Pohvalo za fair play zaslužijo vse ekipe, zlasti še ekipa TOZD Vzdrževanja. Igralci te niso odklonili tekme, čeprav je bil kak igralec manj.

Mislím, da so igralci našli v takem turnirju dovolj rekreacije, mnogim pa tudi osebnega zadovoljstva, saj so izrazili željo, da bi tako prvenstvo organizirali dvakrat letno v pomladanskem in jesenskem času in bi bil pre-

Nogometna ekipa AGIS pred srečanjem z Mercatorjem

Ekipa TOZD Kovinska obdelava z osvojenim pokalom

(Foto: Korpar)

hod pokala v letu kar dvakrat. Menim, da zamisel ni slaba, saj je tako dana še večja možnost rekreacije. Z vodji ekip se velja dogovoriti!

Stefan Murko

PRIJATELJSKO SREČANJE NOGOMETAŠEV

Čeprav so ljubitelji nogometa javni igralci na malem igrišču, so se v prijateljskem srečanju z ekipo Slovenje vasi in ekipo Merkatorja dobro izkazali tudi na velikem. V prvi tekmi z ekipo Slovenje vasi so bili premagani z rezultatom 3:2, v drugi tekmi pa so premagali ekipo Merkatorja s 7:2.

Taka prijateljska srečanja z ekipo Agisa želijo še Postaja milice, NK Partizan in Opekarna. Tudi v teh srečanjih uspeh naših ne more izostati.

Stefan Murko

— Kaj imamo v AGIS-u tudi ragbi ekipo?

— Ne, ne, to se TOZD-i samoupravno sporazumevajo

Nagradna križanka

Rešitve pošljite do 10. 12. 77
Nagrade: 200, 150, in 100 din.

				FRANJEŽ TONE	MESTO NA JV KRETE	RODEZIJTA POLITIK (JOSHUA)	ST. EGIP. KRALJ BOGOV	LEJZER	NORVEŠKA	PRVA ČRKA	Ko so odpeli zadnja meta, je svet, toho je bilo videti, sodiral dih.											
				F	I	N	A	L	N	A												
				T	E	K	M	A	GLADEK TLAK IZ MALTE, CEMENTA, ILOVICE	ODTIS V DRUGI MEHKEJŠI MATERIAL	TOVARNA NIŠU	ŽEVEPLO RUDNIK ŽELEZ RUDI V BOSNI										
52. PRED. ZDA FRANKLIN DELANO				R	O	S	S	E	V	E	L	T										
PETER VILFAN	P	V					M					T	I	J	A							
RADO MURN	R	M	GODAVOST	JOŽE KERENČIČ	ET. CETERA	ETIKA MORALA	POLONIJ	KONCI POLOTOKOV	R	T	I	U	V	U	V							
				JOPICA					P	O					U	R	O	Š	V	A	U	V
VALITEV	V	A	L	J	E	N	Z	E	AMPER ZA POLTINA ZVISANI "E"	A	R	S	DELIRIJ	B	E							
ODRTNIK ZA ELEK NAPRAVE	E	L	E	K	T	R	O	A	N	I	K											
STADION V BUDIM PEŠTI	N	E	P	SKALNAT OT. V NEAPEL ZALIVU	D	A	P	ŠVICA	C	NEDELJIVI ČRKA	N	J	BRATJE (LJUBKI)									
KONEC ZIVLJE-NJA	S	M	R	T	FINSKO PRIST. MESTO RESEVALNI ČOLN	V	A	A	BOJNO VOZILO	UM. AVSTR. POLITIK DELO V 3. IZMENI	R	A	A	B								
KLADJE ZA SEKANJE DRV	T	N	A	L	A	TONA					N	O	N	I	J	R						
VIDOVIČ OLGA	V	O	A	K	T					K	O	L	I	K	A							
MESTO IN REKA V DRE ONTARIO KANADA	O	G	O	K	I	SESTAVIL KURPAR					L	E	A	N	A							
STAR BEOTI-JEC	A	O	N	SOHE STATUE					LEA ČEH	PEVČ KING-COLE	UMETNO VLARNO	N	A	T								
GENERAL MOTORS	G	M	K	KALIT POSODA ZA TEKOCINE					SI. JAPAN. TELOVADEC 20 ČRKA SL. ABECEDE	O	N	O	C									
MESTO V ITAL. BREV ANCONE	I	E	S	I					DUŠIK ROMUNJTA	IGRALEC MARVIN BARIT	L	E	E	V								
STOJ	S	T	O	P					R	I	B	O	L	O	V							
ZNAMKA AVTOMO-BILOV	A	U	D	I					BELE CIMET	K	N	E	N	A								

Tudi notranji transport občuti posledice priprav za asfaltiranje

A NEKDOTA

Churchilla, ki je bil tudi pisatelj in slikar, so vprašali, zakaj slika samo pokrajine. Odgovoril je:
»Zato, ker se drevo nikoli ne pritoži, da si ni podobno.«

× × ×

Ko so v družbi Winstona Churchilla govorili o slikarstvu, je slavni državnik dejal:
»So ljudje, ki odklanjajo Picassa, drugi spet ne marajo Rembrandta, obstajajo pa tudi poznavalci umetnosti, ki zanju sploh še niso slišali.«

JESENSKA IDILA